

DUBROVAY LÁSZLÓ 80

Budapest, 1943. március 23.

I.

Zenei portré Dubrovay Lászlóról (TELJES) (49:41)

Dubrovay László Erkel Ferenc- és Kossuth-díjas zeneszerző, a Magyar Művészeti Akadémia rendes tagja. A róla készült portréfilmben néhány jelentős műve keletkezéstörténetébe is beavatja a nézőt. Rendező: Kisfaludy András Operatőr: Balog Gábor, Varjasi Tibor (MMA, 2014)

Keddi kaleidoszkóp – Dubrovay Lászlóval beszélget Solymosi-Tari Emőke (31:22)

Keddi kaleidoszkóp – Dubrovay Lászlóval beszélget Solymosi-Tari Emőke (MMA, 2016)

Iskolák

- 1956–1957: Vaszy Viktor karmester magántanítványa
1957–1961: Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola – Szelényi Iván (zeneszerzés)
1961–1966: Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola (Szabó Ferenc és Vincze Imre, zeneszerzés)
1972–1974: Kölnerische Universität – DAAD-ösztöndíj (Karlheinz Stockhausen és Hans-Ulrich Humbert, elektroakusztikus zeneszerzés)

Munkahelyek

- 1966–1971: Színház- és Filmművészeti Főiskola, oktató
1971–1972: Hamburgische Staatsoper (Hamburg, Német Szövetségi Köztársaság), korrepetítor
1974–1975: Westdeutscher Rundfunk elektronikus stúdió (Köln, Német Szövetségi Köztársaság), zeneszerző
1975–1988: Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola, Zeneelmélet Tanszék, adjunktus
1988–1998: Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola, majd Egyetem, Zeneelmélet Tanszék, docens, 1998–2012-ig egyetemi tanár, 2012–: ny. egyetemi tanár
2017: Győri Széchenyi Egyetem, címzetes egyetemi tanár

Művészeti szervezeti tagság

1990-: Magyar Zeneszerzők Egyesülete, tag

1992-: Magyar Zeneművészeti Társaság, tag

2011–: a Magyar Művészeti Akadémia rendes tagja

2011 - 2014 a Magyar Művészeti Akadémia Zeneművészeti Tagozat
tagozatvezető

2014–: Magyar Művészeti Akadémia elnökségi tag

II.

GILÁNYI GABRIELLA

DUBROVAY LÁSZLÓ ZENESZERZŐ¹

Dubrovay László

Dubrovay László a 20–21. század nemzedékének egyik legtermékenyebb magyar komponistája, az elektronikus zenei újíto, aki maradandót alkotott az összes hagyományos zenei műfajban is – vokális és zenekari művek, kamaradarabok, opera, balett, szólóhangszeres kompozíciók sora kap helyet a szerzői műjegyzékben. Míg az egyik oldalról az elektronikus zenei tapasztalatok, a hangzó világ lehetőségeinek kikutatása, más oldalról a gyökerek felvállalása, a hagyományok tisztelete jellemző zeneszerzői habitusára. Művészi meggyőződése, hogy az összes inspiráció, ismeret, amit az évtizedek alatt magába szívott, végül megtalálta a helyét az életműben.

¹ A Dubrovay László munkásságát bemutató írást a Magyar Művészeti Akadémia tagjait bemutató honlapról vettük át ([Dubrovay László | zeneszerző – Akadémikusok](#))

A szerző megítélése szerint a korai alkotóperiódus zeneszerzői stílusának alakulása szempontjából poszt-weberianusnak tekinthető. Az első években főként kamaraegyüttesekre komponált. 1967-ben elkészült *Sei duo* című műve a fiatalkori időszak jellemző, összegző darabja (lásd az 1. kottapéldát). A weberni stílus eszköztárából – amely minden kortársát intenzíven foglalkoztatta –, elsősorban három elem jelent meg nála: a nagy kifejező erő, a felfokozott színkultúra és az aforisztikus rövidség. E mikro-tételek dinamikus és bonyolult formák, összezsugorított szonáta-forma emlékek, vagy másfajta, de mindenképpen többféle zenei elemet tartalmazó, egyszerű szimmetriát nélkülöző darabok. Dubrovay olyan módon finomítja és sűríti a zenei anyagokat, hogy a dallam, a harmónia, és a ritmus egymástól elválaszthatatlanná válik. A hangszín-elem itt közvetlenül a melódia-elem mellé kerül fontosságban (a hangszínnel való játék majd a későbbi művekben teljesebbé válik), sőt, bizonyos körülmények között a hangszín elsődleges jelentőséggel bír. Olykor úgy tűnik, hogy a komponista csupán apró töredékekkel, mottókkal, sejtekkel, és nem témákkal operál. Ám a *Sei duo*-ban egy olyan sajátosan áttört szerkesztésmódot figyelhetünk meg, amelyben a különböző hangszereken megszólaló motívumtöredékeket egyetlen nagy dallam összetartó ereje egyesít. Fontos eleme e stílusnak a csend. A művekben a szünetek teszik plasztikussá a struktúrákat. A hat darab hangszerválasztásának különlegessége, hogy az együttest egy hegedű és három ütőhangszer alkotja: a csőharangsor, a vibrafon és a xilofon. A tételekben szabadon alkalmazza a 12-fokúságot, hiszen saját bevallása szerint mindig tartózkodott a tiszta dodekafóniától. Ha valamelyik hang megítélése szerint nem illeszkedett zenéjébe, akkor kicserélte, mert alkotómunkájában nem a konstrukció elsődlegessége, hanem a zeneszerzői hitelesség vezette. A darabok lényege a feszültségkeltés, majd a feszültség feloldása. Fontosak a különleges hangszínekombinációk, jól érzékelhető, hogy minden hangnak szerepe van, minden megszólalás jelentőséggel bír. A végletes tömörség mellett azonban figyelmet kap a melódia is, melyben nagy energiák feszülnek: a néhány hangos zenei ötletmagok témának érzékelhetőek, ahogy néhány ütem akár egy-egy különálló formaegységnek tekinthető. Az 1. tétel ABA szerkesztése után a 2–4. tétel négyrészes (ABCA vagy ABAA), az 5. tétel (mindössze 17 ütem) egyetlen zenei mondat, amely a hegedűszólamban tükörfordításban megismétlődik. A 6. tétel a legszabadabb, mintegy összegzése az előzményekben felhasznált színeknek és hangszeres technikáknak. A korálszerű, felfelé tekintő befejezés gyakori zárati elem, már-már stílusjegy a szerző darabjaiban.

Az 1970-es évek elején az Interkoncert – legfőbb tevékenységi körként – művészeket közvetített nyugatra. Mivel professzionális zongoratudásra sok helyen szükség volt, ráadásul ez tűnt a kiutazás egyetlen módjának, Dubrovay német színházaknál érdeklődött zongorakísérői álláshely iránt, abban a reményben, hogy továbbtanulására is lehetőséget talál. Két sikeres próbajáték után került a Hamburgische Staatsoperhez korrepetitorként. A Rolf Liebermann vezette színház abban az időben Európa egyik legjobb operaháza volt, a fiatal zeneszerző életreszóló tapasztalatokat szerzett itt. A balett-együttes mellett dolgozhatott, ahol megismerte a műsoron szereplő összes Stravinsky-balettet, de felejthetetlen élményt jelentett számára a rendkívül magas színvonalú operaelőadások látogatása is. Korábbi terve 1971-ben teljesült: a magyar Ösztöndíj Tanács ebben az évben engedélyezte a DAAD (Deutscher Akademischer Austauschdienst) ösztöndíj igénybevételét, amelyet német részről már korábban elnyert. Hosszas mérlegelés után Köln mellett döntött.

Dubrovay számára az elektronikus zene a 70-es években egy teljesen új zenei gondolkodást tett lehetővé. Hans-Ulrich Humpert professzor akusztika-óráin a legújabb hangkutatási eredményekbe avatta be diákjait, kitágította elektronikus zenei ismereteiket, megváltoztatta felfogásukat, a hangról, mint a zene legkisebb építőkövéről:

„Az új hangkutatási eredmények úgy forradalmasították a hangról alkotott képünket, mint a hangkutatás a fizikában a század elején. Ugyanis itt is lehetőség nyílt különböző technikai eszközök segítségével feltárni a hang mikrovilágát. Fel lehetett térképezni egy hang belső életét, felépítését, frekvencia, amplitudó, hanghullámforma (hangszín) változásait. A hanganalízisek sok összefüggést tártak fel a zenei paraméterek között. Egy hang felbontása, szűrése különböző módokon új hangminőségeket eredményezett. Mivel a szinusz-generátorok a legegyszerűbb rezgéseket is létre tudták hozni, saját elképzelés szerint olyan hangkeveréseket, hangspektrumot állíthattunk össze, amely nem létezik sem a zenei hangok birodalmában, sem környezetünk zajkészletében. Mindig, mindenütt a cél az új, eddig nem hallott hangminőség létrehozása volt, amivel kifejezési eszközeinket gazdagíthattuk új mondanivalók közlésére. A technika fejlődésében a következő fontos lépés az volt, hogy mivel a meglévő technikai berendezések az elektromos áramerősség és feszültségváltás alapján működtek, össze lehetett kapcsolni őket és megszületett a feszültség-vezérlés gondolata. Akár 256 különböző hangformájú generátor is vezérelhette egymást, amelynek a hangzó eredménye sok millió hangfolyamat is lehetett. Következő lépésként megépítették a szintetizátorokat. Az ún. »life« elektronika élő előadás közben képes volt belenyúlni a hangszer hangspektrumába és új hangminőségei révén egészen új

hangzó világot teremtett. Azután következett a digitális technika. A hang digitalizálásával – a számítógép lehetőségeinek a hang területén való használatával – a legkülönbözőbb szoftverek segítségével fantasztikus módon gazdagodott a zene eszköztára. Ma minden korlátlanul megvalósítható a technika segítségével. A legfontosabb, hogy minden akusztikai hangesemény képezheti a zene alapanyagát, ha a szerző tudja humanizálni, azaz egy olyan esztétikai rendszerbe építeni, amely világunk integrált, élő része."

Bár Stockhausen tanítványaként Németország bármelyik elektronikus strúdiójában tárt karokkal és fényes karrier lehetőségével várták volna a fiatal magyar komponistát, ő itthon szeretett volna valami újat és merészet létrehozni. Legfontosabb célja az volt, hogy élénk, új színt vigyen a kortárs zenei életbe, elsősorban az oly alaposan megismert, de Magyarországon még idegen „nyugati” elektronikus zene meghonosításával és népszerűsítésével. Különleges lehetőséget és kihívást jelentett számára, hogy a németországi ösztöndíj letelte után – a felbecsülhetetlen értékű személyes tapasztalatok mellett – magával hozta a kor legmodernebb, lepraktikusabb elektronikus technikáját (az összegyűjtött berendezések között található egy az analóg technikában azóta is korszerű EMS AKS szintetizátor, Yamaha hangfalak, erősítők, elektromos orgona stb.), és e berendezések segítségével egymaga képes volt élő elektronikus zenei hangversenyeket realizálni.

A szintetizátor modulációs adottságaival Dubrovay a legkülönbözőbb hangszerek hangjait különféle módokon változtathatta meg, a lehetőségek végtelensége ihlette sok későbbi élő (live) elektronikus zenemű komponálására. Úgy tűnt, az úttörő vállalkozása sikeres: 1979-ben jelent meg a Hungaroton gondozásában *Live electronic* című lemeze, amely a kortárs zenei érdeklődésben több évig eladási csúcsot képviselt. Ez volt az első magyar elektronikus zenei album.

Az első „computer music” is az ő aktivitásának az eredménye. 1985-ben megkapta a DAAD Künstler-program igen megtisztelő ösztöndíját Nyugat-Berlinbe (az idős Luigi Nonóval egy esztendőben). Az ösztöndíj elnyerése előtt egy-egy hónapot töltött a nyugat-berlini Technische Universität elektronikus stúdiójában, ahol újabb műveket komponált. Közben elkészült egy darab a stockholmi EMS stúdióban is. A Hungaroton lemez ezekből a művekből válogatott.

1972 után ismételten vissza-visszatért Európa különböző elektronikus stúdióiba. Az 1990-es évek elejéig sokat utazott élő elektronikus művekkel zongoristaként és szintetizátor-játékosként Európa különböző városaiba, fesztiváljaira. Közben kurzusokat tartott többek között Reykjavikban, a dél-koreai Taeguban, Tel

Avivban és az Egyesült Államokban. Elektronikus zeneműveket realizált Kölnben, Freiburgban, Bourges-ban, Nyugat-Berlinben, Lüneburgban, Stockholmban.

A külföldi kollégákkal nagyon szívélyes kapcsolatban állt, e kapcsolatokat személyesen ápolta. A bourges-i központtal működő Nemzetközi Elektronikus Zenei Szövetség tagjaként itthon megalapította a magyar Elektroakusztikus Zenei Szövetséget, amelynek az elnöke lett. A szervezeteknek kettős célja volt: egyrészt minden évben összejövetelt tartottak a tagországok egyikében, ahol a szakemberek konferenciákon, hangversenyeken oszthatták meg egymással tapasztalataikat. Másrészt természetes volt, hogy a tagok saját országukban is szerveztek koncerteket, és ezzel népszerűsítették az elektronikus zenei irányzatot.

Dubrovay László az elektronikus zenét továbbra is az egyik legígéretesebb területnek tekinti, ahol hagyományos kötöttség nélkül bármikor újat lehet létrehozni, éppen ezért később sem hagyott fel elektronikus zeneművek komponálásával. Sőt, 1997-ben a Nemzetközi Elektroakusztikus Zenei Versenyen 1. díjat nyert Budapesten *Cry into the night* című darabjával. A 2000-es évek két fontos elektronikus zenei kompozíciója a *Sound-landscape Hungary* és *Sound-shades*.

*

Stílusának fejlődésében jelentős inspirációs forrás volt, hogy németországi hazatérése után kiváló magyar előadóművészekkel vette fel a kapcsolatot. E művészek speciális játéktechnikákkal új hangjelenségeket tudtak megvalósítani hangszereiken, akár olyan effektusokat is, amelyeket előzőleg elektronikus stúdióban hoztak létre. A zeneszerző szemszögéből izgalmas kihívásnak tűnt, hogy a hangszerjátékosok legújabb felfedezéseiből mindent megtanuljon, és hogy a közös munkából olyan művek szülessenek, amelyek a teljesség igényével mutatják be a 20. századvégi hangszerek akusztikai lehetőségeit valamint előadóik sokszor világsúcsot jelentő egyéni virtuóz teljesítményét – biztosítva ezzel a művész sikerét és örömét.

Ez a kompozíciós periódus a Matuz Istvánnal való együttműködéssel indult. Matuz ekkoriban egyedülálló teljesítménynek számító fuvolatechnikákat fejlesztett ki. Az ő adottságainak felhasználásával született meg a Matuziádák című sorozat (5 darab), amelyben olyan új játéklehetőségeket alkalmazott, mint a hangszín-moduláció, a füttyülő felhangok, az alaphang interferálása az oktávjával, az egyetlen hanghoz felhangakkord építése és a körlégzés különféle lehetőségei. Kiváló előadóművészek virtuóz játéktudása ihlette *Solo*-sorozatát, amely mintegy 15 különböző hangszerre készült szóló művet tartalmaz.

Az új hangszeres játéktechnikák Dubrovay kamarazenei kompozícióiban is azonnal megjelentek. Az 1983-ban írt 3. *vonósnégyes*, *Hommage à Bartók* alcímmel a szerző egyik legeredetibb, legsikerültebb kompozíciója. Döbbenetes hatású, rendkívül nehéz darab. Eddig három vonósnégyesnek sikerült megtanulnia a komplikált művet, amelyben a szerző számára általában igen fontos praktikussági szempontok ezúttal háttérbe szorulnak. A legalsó húr minden hangszeren elhangolt, ezáltal különleges, mély hangok is megszólalnak, az akusztika lehetőségei új dimenziók felé tágnak ki. Ám azzal a szerzőnek is számolnia kellett, hogy a húrok elhangolása a hangszerek dinamikai egyensúlyát borítja föl: ha nincs külön preparált hangszer – és lássuk be, utazó együttesekről lévén szó, ez nem elvárható szempont –, akkor az előadásban a többi húr is elhangolódik. Talán emiatt játsszák ritkán a művet.

A vonósnégyes lassú bevezetéssel indul a hegedűn, a lehető legmagasabban megszólaltatható hangokon, mintha egy másik szférából érkezne üzenet. Noha a tétel végig d-tonalitású, a kezdetből nehéz meghatározni a hangnemet. A bevezetés 3–4 glissando elemre, kis fragmentumokra épül, amelyek fokozatosan körvonalazódnak témává. A dramaturgia lényege a mélység és a magasság szembeállítása, majd a két pólus közelítése. Ez a formáló elv a harmóniai gondolkodásra is jellemző. Az első tétel fő témája a Trisztán-akkord kivágata, amit a szerző fokozatosan darabjaira bont, majd szekundhalmazzá zsugorít. A tétel anyagja vibráló: színek (*col legno battuto*, *pizzicato*, *flageolet* játékmódok), grafikus mozgások lefelé és fölfelé, egyetlen elem kaleidoszkópszerű megharmonizálásai, átrendezései, variált visszatérések és reakciók követik egymást. A 2. tétel természetzene: a felhang-glissandókat *sul ponticello* tremolók kísérik. A tétel a g-d kvintből indul ki, a rendszer ismét tágnak, ahogy a hangszertechnikai lehetőségek is egyre gazdagabbak. A hangszeresnek egy ponton egészen az elemek improvizációjáig kell eljutnia.

A harmadik tétel is akusztikus témából építkezik: a fő gondolat nem más, mint egy felhang-glissando ritmizálása. A szövet dús, a hallgatót lenyűgözik a gyors, olykor már követhetetlen hangzó történések (lásd a 2. kottapéldát). Dubrovay bevallása szerint e művében Bartók utolsó vonósnégyeseit tekinti mintának. Különösen inspirálta őt a bartóki hangzó világ poláris elve: egyrészt az akusztikus 12 fokú, valamint a kromatikus tengelyrendszer. Dubrovay a felhangrendszer kitágításában és a mikrokromatikában látta ezek folytatását.

A 80-as években az elektronikus- és kamarakoncertek iránti közönségigény hanyatlása arra készítette a szerzőt, hogy mondanivalóját más közönség számára, más zenei műfajokban is kifejezésre juttassa. Az előzmények után természetes következmény volt, hogy a sok új hangzás, hangszeres játéktechnika ezek után már a zenekar hangzásvilágába épüljön be. Ekkor születtek meg a különféle versenyművek: fuvolára, trombitára, hegedűre, cimbalomra, zongorára, majd a *Hármasverseny* trombitára, harsonára és tubára.

Dubrovay munkásságában kiemelt szerepet játszottak a fúvós hangszerek: az 1990-es években fedezte fel a fúvószenekart, és az abban rejlő méltatlanul ki nem aknázott hangzáslehetőségeket. A „hármashangzatzenét” játszó, többnyire amatőr fúvószenekarok számára kezdetben szokatlanul nagy feladatnak tűnt a legújabb technikákat, hangzásokat felvonultató hangszerelés. Azonban az új a művek végül mégis kiválóan megszólaltak, és ebben a szerző szerint a fő érdem az együtteseket irányító karmestereké. Dubrovay 14 fúvószenekari darabját a leggyakrabban előadott műveiként tartja számon: külföldi együttesek körében is nagy népszerűségnek örvendenek. Kisebb rézfúvós kamaraegyüttesre, többek között rézfúvós-ötösre is komponált.

Az 1990-es években a fúvószenekari és kamarazene mellett a színpadi zene felé fordult a zeneszerző figyelme. Gáli József szinopszisa alapján komponálta A *képfaragó* című egyfelvonásos táncjátékát, amelynek témája fiatal éveiben már foglalkoztatta: ekkor el is készült a történet nyomán egy szintén egyfelvonásos mű. A szöveg 25 évvel később került újra a kezébe: született belőle egy balett, amelynek a témán kívül semmilyen zenei kapcsolata nincs a korábbi kompozícióval. A mese, amely ismét megihlette, az alkotás problematikáját boncolja, azt, hogy a mestermű milyen kínok között, milyen szenvedések árán jön létre.

A balett után újabb színpadi mű következett: olasz nyelvű vígopera egy svájci pályázatra. A szerző A váltságdíj (*Il ricatto*) zenei anyagában a hagyományos olasz bel cantóra emlékeztető melodikus stílust használ. A régebbi nagy operai értékek felvállalása tudatos törekvés: a dallaminvenció bőséges, az opera tele van igazi énekes kvalitásokat igénylő áriákkal, recitatívókkal és egyéb betétszámokkal. A munka befejezése után Dubrovay felajánlotta a darabot az Operaház számára, ám ott ekkor egész estét betöltő nagy műre volt igény. Először Shakespeare *Viharja* foglalkoztatta, ám érdeklődésének középpontjába végül a Faust-történet került. Az Operaház megrendelésére készítette el a *Faust, az elkárhozott* című táncjátékot. A Faust-legenda a megszokottól eltérő, új területekre vitte el a szerző fantáziáját. A mű az emberi kapcsolatok sokféle

drámáját hordozza magában. A középpontban három női típus, három egymástól különböző lehetősége áll: egy ideális nőalak, akit csak a tükörben ábrázol, Margit, a fiatal és érintetlen lány, illetve Afrodité, az érett nő, a családanya.

A három elkészült színpadi műből az elmúlt évtizedben kettő, a *Váltságdíj* és a *Faust műsorra* került. A *Faust* utóélete a leggazdagabb. Négy zenekari szvitet állított össze belőle a szerző, amely 90 perc zenei anyagot jelent. Ezeken kívül készült még egy *Parafrázis zongorára Faust és Margit szerelme* címmel. A váltságdíj öt zárt jelenetéből fúvószenekari szvitet fűzött össze, de készült egy szimfonikus zenekari verzió is, amelyet opera-keresztmetszetként be is mutattak, majd az egész mű a Miskolci Operafesztiválon 2014-benhangzott el. A *képfaragó* a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarának koncertszerű előadásában került pódiumra.

*

Fontos helyet foglalnak el az oeuvre-ben a népzenei ihletésű művek, jóllehet eloszlásuk nem egyenletes az egyes alkotói korszakokban. Az 1960-as években a még igen fiatal zeneszerző nem érezte magát felkészültnek ahhoz, hogy egyéni hangú népdalfeldolgozásokat/népi motívumok köré épülő darabokat komponáljon. Akkor úgy vélte, hogy Bartók és Kodály után ezen az úton csak epigonisztikus alkotások szülehetnek. Negyven évvel később, a 2000. évi milleniumi ünnepek viszont mégis arra inspirálták, hogy életműve tapasztalatának birtokában népi elemeket fölhasználó kompozíciókat alkosson, s ez a törekvése azóta változatos művek sorát eredményezte.

Dubrovay László népzenei elemek zenébe építésével valójában az 1985-ös *Szimfónia* című darabjában is találkozhatunk már. A számítógépre írott mű első tétele polipentaton sejtekből épült, és bár a kromatikus hangrendszer mind a tizenkét hangját használta a szerző, a háttérben kétségtelenül felfedezhető a magyar elem. A millenium kapcsán újra előtérbe került a népi gondolat; a *Magyar szimfónia*, a *Cantata Aquilarum*, a *Concerto magyar népi hangszerekre és zenekarra* és az *Ünnepi Zene* mind-mind a zeneszerző megrendítő tisztelgése a magyar gyökerek, a magyar kultúra előtt.

E művekben Dubrovay a népzeneből eredeztethető motívikát, az eredeti népi hangszerek naturalisztikus, „földszagú” hangját ötvözte egybe az általa kifejlesztett harmóniarendszerrel. A hangzó eredmény egységes lett, modern és személyes. A szerzőt mélyen foglalkoztatták a népi hangszerekben rejlő játéktechnikai lehetőségek, különleges hangszínek, és szokatlan feladatnak tűnt számára ezeket a zenekarba beilleszteni, sőt, akár szólistaként alkalmazni.

A *Concerto* komponálásának idején sok népi hangszerjátékkal vette fel a kapcsolatot. A hangszerek megismerésének a vágya készítette arra, hogy a játékmódok minden csínját-bínját kikutassa. Megoldandó feladatot jelentett számára, hogy a primitív népi hangszereken csak néhány hangot lehetett megszólaltatni, és ez a sajátos adottság megnehezítette a hangszerek komplikált, 21. századi zenekari szövetbe való integrálását, szólópozícióba helyezését.

A szerző saját bevallása szerint a népi hangszerek lehetőségeit a végletekig kimerítette, amikor a zenekari felhasználás után hangzásvilágukat az elektronikus zenébe (*Sound-Shades*), majd a kamarazenebe is beépítette. A *Dudaszó hallatszik* című művében Dubrovay a legegyszerűbb népi hangszereket alkalmazta, a láncos bottól a kanásztülokig és a kannáig. A tárogatóra komponált szólómű illetve a vonósnégyessel kiegészült *Tárogató kvintett* hangszerválasztásuknál fogva is különleges darabok ebben a csoportban. Az utóbbi években készült népi ihletésű kompozíciók közül kiemelkedik az 1956, a *Magyar rapszódia*, *A Duna folyása* és a *Szózat*-megzenésítés.

*

A merész megoldásokkal kísérletező, minden inspirációra, modern impulzusra nyitott fiatal komponista évek, majd a kivételesen termékeny, a hangok-hangszínek ezernyi árnyalatát felfedező és a művekbe kivételes fantáziával integráló érett alkotóperiódus után az életmű legutóbbi időszakában erőteljesen érezhető a zeneszerzői igény az összefoglalásra, betetőzésre.

Továbbra is a nagyszabású zenekari darabok állnak Dubrovay László művészetének középpontjában: a versenyművek (*II–III. Trombitaverseny, Versenymű ütőhangszerekre és zenekarra, After Mozart, III. Zongoraverseny, Versenymű két tubára, II. Hegedűverseny, Csellóverseny, Kettősverseny hegedűre és csellóra*), valamint nagy apparátusú programzenék, amelyeket a magyar kultúra iránti mély elkötelezettsége inspirált (*Tündérszép Ilona és Árgyélus királyfi, Csontváry, 1956, Szózat*).

A Dubrovay-életműben korábban is jól megragadható, a legutóbbi időkben viszont teljesen nyilvánvaló a törekvés egy olyan zeneszerzői nyelv létrehozására, amely a kompozíció belső szövetében minden zenét alkotó elemnek, paraméternek egyenrangúan biztosítja a szerepét. A 20. század egyik uralkodó zenei irányzatához, a dodekafóniához és az abból kibomló szerializmushoz mérve, amely a maga szigorúan következetes, artificiálisan megszerkesztett rendszerében mind horizontálisan, mind vertikálisan (relatíve) kevés teret enged

az invenciónak, Dubrovay a zenei-fizikai törvényszerűségekre építi zenei nyelvét. A hangrendszer alakításában arra törekszik, hogy az európai zenetörténet legkiválóbb elődeinek művészi teljesítményeit, eredményeit egyesítse és tovább gondolja.

Dubrovay László, a Nemzet művésze

A felhangrendszer egyre magasabb sorszámú hangjainak harmóniába illesztésével a szerző kitágítja a harmóniai lehetőségeket mind a hangok számát, mind az össz-hangzasképet tekintve, ugyanakkor a megkomponált zenei folyamatban a feszültség és oldás rendszerét (a régi-új zenei funkcionalitást) továbbra is a hagyományos fizikai törvényeknek rendeli alá. Dubrovay a legfrissebb kompozíciókban is fontosnak tartja, hogy a harmóniák térbeli igényes elrendezése a hallgatóság számára ideális, szép hangzást nyújtson. A dús vertikális zenei szövet mellett a horizontális felépítménynek, vagyis a dallamalkotásnak is fontos szerep jut a szerzői életmű legfrissebb alkotásaiban. Tisztelgés ez a klasszikus, tradicionális melódia-felfogás és formaelv előtt, ugyanakkor az újszerű kidolgozás révén a melódia könnyen azonosítható zeneszerzői védjeggyé válik: a hagyományos értelemben vett, de újszerű elemekkel dúsított dallamépítkezést kommunikációs csatornaként értelmezi a szerző, amellyel meg tudja szólítani a szélesebb közönséget is, célba érését a ritmus, hangszín és dinamika változatos árnyalatainak gondos megválasztása garantálja.

Dubrovay legutóbbi műveinek zenei textúrája még befogadóbb, mint korábban: sok mindent integrál az alkotó a zajszerű elemektől az elektronikus hangokon át az akusztikus hangzásokig, s ezzel az izgalmas eleggyel azt is eléri, hogy a

disszonancia és a konszonancia egyensúlyba kerül zenéjében. Úgy véli, melódia-rendszerében is minden régi-új törekvés helyet kaphat: a diatónia, pentatónia, modális hangsorozatok, a 12-fokúság, de ezek közül tudatosan a magyar népzenei gyökerű pentatóniát emeli ki: a dallam építőkövének elsősorban a pentatón sejteket kombináló polipentatónia hangrendszerrel választja.

Betetőzés az életmű legutolsó időszaka abban az értelemben is, hogy a szerző jórészt hatalmas apparátusú együttesekben, intenzíven vibráló, a zenei paraméterek lehetőségeit minél szélesebb szintézisben megfogalmazó alkotásokban gondolkodik. Nagyon fontosak ugyanakkor a kisebb előadói együttesre írott legújabb kompozíciói, pl. a *Gyöngykoszorú dalciklus*, hegedű-cselló, illetve a hegedű-brácsa *Duó*, *A Duna folyása* c. mű tárogatóra és vonósnégyesre, mely kompozíciók lecsendesedett, egyszerűbb, gesztusokkal telítettebb hangjukkal a zeneszerzői fantázia másféle oldalát domborítják ki.

Az alkotót az elmúlt években tovább inspirálták egyes kiemelkedő hangszeres teljesítmények, több versenyművet ajánlott virtuóz művész-barátainak, Kiss Gy. Lászlónak, Boldoczki Gábornak, Baráti Kristófnak, Várdai Istvánnak, Jávorkai Sándornak, Jávorkai Ádámnak. Az utóbbi évtizedben többször és nagy kedvvel működött együtt tehetséges fiatal muzsikussal, többek között Balázs János zongoraművésszel, aki a szerző összes zongoradarabjának, legújabbán a *Melankolikus daraboknak* és az *Hommage á Fellini* c. műnek is kiváló megszólaltatója.

*

A hagyományosnak tűnő formák mellett Dubrovay László technikai újítások iránti vonzalma, innovatív megközelítése révén további utakat is talált a művészi önkifejezésre: 2014-ben újra számítógépes zenét komponált, a Logic pro 9 szoftver használatával a 12 tételes *Computer Mikrokosmos*-t. [2016]

Dubrovay László: A zenei információs rendszer változása – Előrehaladás a részhangrendszerben (felhangrendszerben) (pdf)

(Parlando 2020/3.)

III.

HOLLÓS MÁTÉ BESZÉLGETÉSEI DUBROVAY LÁSZLÓVAL A MUZSIKA C. FOLYÓIRATBAN²

III/1

DUBROVAY LÁSZLÓ HANGSZÍNEI ÉS HANGÁRNYAI³

- *Dubrovay László hangszínérzékenysége és -invenciója legendás. Ezt érzed a zeneszerzés legfontosabb inspirációs forrásának?*

- Nem lehet különválasztani a zene paramétereit. Amikor azt mondják, Debussy nagyszerűen hangszerel, nem maradhat figyelmen kívül: mit hangszerel? A zenei anyag maga nagyszerű, s az sugallja az új hangszíneket! Nem szakíthatjuk el a harmónia, a ritmus rendszerét, a dinamikát, a dallamvilágot a hangszínektől.

- *Nem létezhet-e mégis, hogy egy értékes zenei anyag ügyetlenül meghangszerelve fakóbbá, míg egy kevésbé műves matéria fantáziadús hangszerelésben mutatóssá válik?*

- De igen. A zenei anyag korszerűségének kell sugallnia az új játéktechnikákat és hangszín-kombinációkat, amelyekkel komplex módon újul meg a zenei nyelv. A zene mondatszerkesztésének, szintaxisának rendben kell lennie – hiába próbálta ezt kétségbe vonni a 20. század második fele –, különben előáll a tohuwabohu.

- *Sok darabodban játszanak főszerepet a hangszínek, új zenekari kompozíciódban (Hangszín-szimfónia) pedig már címszerephez jutnak.*

- Szerettem volna továbblépni a hangszínkezelés terén a 20. század végének akusztikus, sőt elektronikus felkészültségére alapozva. Például mintegy vonalat rajzolni úgy, hogy mondjuk sárgával kezdem, az átmegy pirosba, zöldbe majd kékbe. Vagy egy akkord sokszínű foltként viselkedhet, amelynek hol egyik, hol

² Muzsika 2001. július, 44. évfolyam, 7. szám, 36. oldal (Művek bontakozóban rovat)

másik részletére vetül fény, más-más színharmóniát eredményezve. Mindez csak háttér, amely előtt zenei folyamatok zajlanak. S e színjelenségek beleilleszkednek a nagyobb ívű zenei folyamatba.

-Mondanál példát?

- Elkezd egy hangot a fagott, egyszer csak hozzáadódik a fuvola, később a klarinét, oboa, végül egy szordinált trombita – ez az élesedő hangszín kivilágosodást fest. Vagy például a *Hangszivárványban* című tételben elindul egy folyamat: a kromatikus rendszerben fellelhető összes felhang megszólal, s a hangok egyikének-másikának dinamikája megváltozik egy erősödéssel-halkulással – csakugyan úgy tetszik, mintha hangszivárványban állnánk. Egy másik tételnek minden hangja más színnel jelenik meg.

A hangszínsűrűsödések-ritkulások egy-egy hangban zajlanak le, így a hangnak akár 15 másodpercig is tartania kell. Nincs lehetőségem hosszabb dallamra, periódusra. A terjedelmesebb hangok hozzák létre a formát.

- Nem rokon e törekvés az általad imént bírált 20. század hangszín-Reihéivel?

- Ma több hangszerünk és játéklehetőségünk van, így bonyolultabb hangszínmodulációkat hozhatunk létre. Pásztázzunk végig a Hangszín-szimfónia tételein! - A nyitótétel: *Pillantás a jövőbe*. Biztos vagyok abban, hogy a hangszerek játékmódjainak fejlődése a zenei nyelv gazdagításának forrása lesz. A hangszín telítettsége irányába való mozgás és annak ellentéte: a tompítás jellemzi ezt a tételt. E lassút gyors váltja: *Erőteljes színes cikázás*. Itt meg olyan folyamatok zajlanak, mint a nagydobból üstdobba, abból öt tom-tomba, abból öt bongóba áthajló, végül egy claves csúcspontjához érkező ütős színláncolat. A *Hangszivárványban*-tétel felhangspektrumáról már beszéltünk. A negyedik tétel scherzo: *Tréfás játszadozás tarkában*. Szinte minden második, harmadik hangja más hangszínen szólal meg. A *Pastorale* egy alaphangra felépülő 12 hangú felhangspektrum. A magasról induló hangfolyamat a teljes hangtartományt flageoletekkel hódítja meg. A zárótétel rondó: *Körtánc üvegházi párában*. A vonósok által csak csúszással játszott felhang-glissandókból épül.

- A millennium alkalmából írt alkotásaidat koronázza meg a Versenymű népi hangszerekre és zenekarra. A népi hangszerekhez a hangszínek iránti vonzódás vagy az alkalmi tartalom vezérelt?

- Mindkettő. Szerettem volna ezeket a zenekarban még sosem használt hangszíneket beépíteni zenei nyelvembe. A duda és a tekerő orgonapont-hangzása beszűkíthetné a zenei fantáziát, ez feladja a leckét a komponistának. Persze ezeket az instrumentumokat is meg lehet szólaltatni szokatlan módon, s így megkapóan új

hangzások születnek. A népzene szerettem volna ötvözni a kortárs zenével.
- *A népi hangszerek nemcsak a szimfonizmusba ágyazva idézik meg a magyar tájakat utóbbi műveidben.*

- A Rádió felkért, hogy *Magyar hangtájak* című sorozatába komponáljak egy darabot. Itt kizárólag népi hangszerek játszanak, amelyeknek hangját a korszerű elektroakusztikus eszközökkel: samplerekkel, szoftverekkel változtatom meg.

- *Felismerhetetlenné válik a hangszerek hangja?*

- Volt úgy, hogy térben és időben kiterítve a hangokat, belenyúltunk a felhangok spektrumába - ilyenkor gyökeresen megváltozott a hangzás. Másutt azonban felismerhető egy-egy dallamfoszlány, sőt egy egész dallam is. Igyekeztem felhasználni csaknem minden Magyarországon ma fellelhető népi hangszer hangját, nemcsak a hangszínek gazdagabb kihasználása kedvéért, hanem mert az egyes hangszerek különböző korokhoz kötődnek, hangjuk történelmi múltunk megjelenítői is.

- *S még ennek a darabnak is született elvontabb változata...*

- Munka közben felismertük, hogy egy szofverrel létrehozható a hang visszhangja, s arról leválasztható az eredeti hang. Így minden hangjelenségnek teremődik árnyéka, s ezekkel az irracionális elemekkel, árnyakkal is elképzelhető a komponálás. Így jött létre a *Sound-Landscape Hungary* továbbgondolásával a *Soundshades* (Hangárnyak).

III/2

Dubrovay László: Kis szvit⁴

- *Dubrovay László munkássága oly szerteágazó, hogy a beskatulyázás veszélye nem fenyegetheti. Nem skatulyát, inkább szekrényt töltenek be immár életművében a fúvószenekari kompozíciók. Most mintha pedagógiai mű készülődne ezek sorában...*

- Nem pedagógiai mű, noha ilyen célzat is van e négytétel *Kis szvit*ben. Fúvószenekari karmesterek évek óta ostromolnak a nemzetközi konferenciákon, hogy fiatalok, zeneiskolák és konzervatóriumok fúvószenekarai számára írjak, mert átíratokra vannak utalva eredeti, különösen kortárs kompozíciók hiányában. Mai szerzők repertoárjában pedig az okozhat gondot, hogy anyaguk nem a zenetanulók technikai szintjéhez illeszkedő játszanivalót kínál. Tizenkét fúvószenekari mű után úgy gondoltam, a bennük alkalmazott új eszközök megszólaltatására a

⁴ Muzsika 2005. július, 48. évfolyam, 7. szám, 32. oldal. (Művek bontakozóban rovat)

diákság is alkalmas lehet, sőt élvezhetnék ezeket, mint például a hangszerbe beleberregést vagy? füttyülést. E Kis szvit három-négy perces tételei, a *Jókedvvel*, a *Dal*, a *Scherzo* és az *Induló* akár egyenként is játszhatók. Bennük van a fúvószenekari darabok néhány alapvető karaktere, de nem ismertem kompromisszumot: hat-hét hangú harmóniákat, hangfürtöket írtam, mint mindig; itt is értelmes mondatszerkezetekre és formákra törekedtem, és belekomponáltam azokat az újszerű elemeket, amelyek már akár kiskamasz korban fölkészíthetik a gyerekeket a kortárs alkotások későbbi megszólaltatására. A fúvószenekari apparátus jelentőségét igazolja, hogy az amerikai zeneoktatásban szerepük a kóruséneklésnek a kodályi koncepcióban elfoglalt súlyához hasonlítható. Ennek eredményeképp negyvenezernél több fúvószenekar működik ott, egyes egyetemeken pedig hat-hét együttes is. A gyerekek akár két-háromévi tanulás után beülhetnek valamelyik zenekarba, nem mellékes hát, hogy itt felkészülnek-e a bonyolult és igényes zenei szövegek előadására.

- *Vajon e technikai újítások megszólaltatásához fiziológiailag – ajkukat, nyelvüket tekintve – eléggé érettek a gyerekek? Alighanem még hangképzési technikájuk is kívánnivalót hagy maga után.*

- Ezek az effektusok sokszor hamarabb szólalnak meg jól, mint a hagyományos hangképzéssel előállítottak. Ez gyors sikerrel kecsegtet.

- *Az említett nagyszámú fúvószenekar azonos összetételű? A Kis szvitnek tehát akár negyvenezer vevője is lehet?*

- Nem teljesen azonosak, de nagyon hasonlítanak egymásra. Ezt a művet a leggyakrabban használt zenekari apparátusra írtam.

- *Értelmes formákat és mondatszerkezeteket említettél az imént. Ha valaki márdartávlattól szemléli fúvósműveidet, azt állapíthatja meg, hogy a hagyományban mélyen gyökerező, áttekinthető formavilág felszínén olyan újonnan felfedezett eszközökben tobzódasz, amelyeket semmilyen régebbi kor nem alkalmazhatott. E kettősség – mint sikereid mutatják – jól illeszkedik. Mégis megkérdem: nem érzed, hogy köztük ellentét feszül?*

- Ez nem kettő. A zenetörténet folyamán kialakult egy formavilág, amely közös kincsünk. Úgy gondolom, a mondanivaló szolgálatában minden formai megoldás használható. Sőt, akár több síkon is szívesen ötvözöm a klasszikus formákat egymással. Segítségemre van, hogy a zeneelmélet-tanítás során sokat elemzek. Mondjuk egy Debussy-prelűd három-négy síkból is állhat, bizonyos zenei paramétereket tekintve egyidejűleg több formaépítési elv is komplex módon jelen le-

het. A formai lehetőségek a priori következnek az emberi gondolkodásból. Játsszani lehet a különféle minőségek egymáshoz illesztésével. Az A mellé odatehetem a B-t, de akár metamorfózisszerűen is eljuthatok A-ból B-be. Nagyobb formáknál ezek kitermelhetnek egy C vagy más minőséget is. Az azonosság és különbözőség elvére épül minden forma. Lehet, hogy a mondatszerkezet a 20. század második felétől a kortárs zenében ismét újnak hat, hiszen a zene eljutott egy tendencia végén annak felbomlásához, az egyre kisebb építőelemekhez, végül az egy hanghoz, a punktualizmushoz. Ez a felbomló matéria új kifejezés és mondanivaló eszközévé vált, de a későbbi szétesés során a sok különbözőség állandóságba csapott át. Ezután azonban ismét a profilírozás szükségét érzem a formavilágban és a zenei anyagban. Az értelmes mondatot magasabb rendűnek tekintem a gügyögésnél vagy a dadogásnál.

- *A Kis szvit után ismét fúvószenekari partitúrát vonalazol?*

- Semmiképp. Egy József Attila-dalciklus gondolata foglalkoztat, de erről még nagyon korai beszélni. Az utóbbi idők megannyi fúvósdarabja (klarinét-, szaxofon- és harsonakvartett) után vonószenekarra vágyom.

- *Abban is foglalkoztat hangszínfelfedező újítás?*

- A fúvós hangszerek tökéletesített építési technikája révén az előadóművészek által sok új hangminőség képezhető. A vonós hangszereken nincs ennyi új akusztikai jelenség, így e hangszercsoportnál a komponálás más feladatot fog adni.

III/3

DUBROVAY LÁSZLÓ: TÜNDÉRSZÉP ILONA ÉS ÁRGYÉLUS KIRÁLYFI⁵

-*Dubrovay László úgy készül a Liszt-bicentenáriumra, ahogy nemrég a millenniumra. Most is tetralógiát várhatunk?*

-Trilógiát szeretnék írni. A *Magyar rapszódia* és a *Tündérszép Ilona és Árgyélus királyfi* szimfonikus mesekölteményem készen áll, s most fejeztem be 3. zongoraversenyemet.

-*A zongoraversenyben a pianisztikusan nagyigényű s egyben szimfonikus szerkesztésű mesterművek nyomdokain kívánsz haladni?*

⁵ Muzsika, 2010 április. (Művek bontakozóban tovat)

-Igen. Kezdetben Ravel Balkezes zongoraversenye lebegett a szemem előtt, az is mint a liszti egytétéles formakoncepció példája, melyet végül magam is követtem.

-A mese immár sokadik, történethez kapcsolódó szimfonikus műved a Faust-szvittek és A képfaragó után. Mennyire érzed szükségét vagy veszélyét, hogy illusztráljon a zene?

-Amennyire az illusztráció a zene gazdagítására, a zenei folyamatok izgalmasabbá tételére alkalmas, annyira érzem szükségét. Ha nem, akkor inkább az abszolút zene kifejezőeszközeinél maradok. A mese sokszor sugall hangszerelési ötleteket, sőt formakoncepciót is.

-Mennyire felismerhetően követi zenéd a történetet?

-Nagy vonalakban. Ahhoz a szemlélethez csatlakozom, amelyet Stravinsky és Ravel követett: a cselekmény valamely részletéből fejtek ki zenei eszközöket. Hét-tétéles kompozíció jött így létre az Illyés Gyula feldolgozásában alapul vett meséből. Az atmoszférateremtő kezdetet követően a nyitótétel az égisz érő aranyalmafa és a hollók titkát megfejtő Árgyélus királyfi jelenetét állítja elénk. A második részben az elfogott hollóvezér alakja, valamint Tündérszép Ilona és Árgyélus szerelme tárul föl. A Vénbanya levágja az alvó Tündérszép Ilona egyik aranyhajfűrtjét, ezáltal az hollóként elrepül. A harmadik rész Árgyélus szomorúságát mutatja be. Megérlelődik elhatározása: megkeresi kedvesét -a negyedik részben indul erre az útra. Az ötödikben Árgyélus királyfi három ördöggel találkozik, kiknek civakodását kihasználva megszerzi a varázssostort, melynek révén eljut kedveséhez. A két szerelmes a hatodik részben talál egymásra. Árgyélus háromszori sípolással elaltatja a Vénbanyát, majd három csókkal megszabadítja Tündérszép Ilonát a Varázsló hatalma alól, így elhárul az akadály boldogságuk elől. A hetedik rész mesemiliővel keretezi a kompozíciót.

-Ebből is készülhetne balett?

-Akár az is, vagy épp megfilmesíthető.

-Az alkalom inspirál vagy többet is jelent számodra a Liszt-évforduló?

-Többet. Egész zenei pályámat Lisztnek köszönhetem. Zongoristának készültem, miután egy Liszt-versenyre betoppanva alapvető élmény kerített hatalmába. Később tanárként gyakorta elemeztem műveit. Megannyi téren indított el az utókor által folytatott kezdeményezéseket. S emberi alakja is lenyűgöző: kevesen segítettek annyit kollégáknak, tanítványoknak, mint ő. Átiratai, parafrázisai is a pályatársak alkotásait visszhangozták, fokozták népszerűségüket.

-Tudjuk, mi mindenben készítette elő Liszt a 20. századot, milyen sokirányúan folytatható találmányözönyt hagyott az őt követő nemzedékekre. De annyi modernség után vajon nem hat-e konzervatívnak egy mai zeneszerző részéről, ha nosztalgikusan tekint a 19. századi Liszt Ferencre?

-Nem nosztalgiának érzem ezt, éppen mert folytatható dolgokat talált ki. Ilyen maga a szimfonikus költemény műfaja is. Most, hogy 4 és 6 éves unokámnak sokat mesélek, felderengett előttem a mese szimfonikus költeménybe öntésének lehetősége.

-Vannak-e a zenédben Lisztre történő -nem tematikus, de legalább stiláris - utalások?

-Nincsenek. Az idők során saját harmónia- és dallamvilágú zenei nyelvet dolgoztam ki, amelyben mindenre van megfelelő intonáció. Magyar elemek fellelhetők a zenémben, de éppen úgy internacionálisak is.

-Terjedelem? Apparátus?

-Húszperces a darab, nagy zenekarra hangszereltem, hármás fákkel, dús ütősgárdával, s a színek érdekében mindenféle új megszólaltatási technikával.

-A liszti hangrendszernek -distanciális hangsoroknak, 1:2, 1:3 stb. hangközmodelleknek - sincs nyoma kompozíciódban?

-Nincs. Azokon – úgy vélem – túllépett a zenetörténet. Én azt használom, amit magamnak kikovácsoltam az idők során. Nyelvileg más a zeném, mint a Liszté, de a háttérben, a zene tudatalattijában ott van az ő formavilága. Például a hét tétel teljes egybekomponáltságában. És a liszti szimfonikus költemények programatikus szerkezetében.

-A liszti hangközrendszer fölött eljárt az idő, de a programatikus zenélés fölött nem?

-Így gondolom. Semmi fölött sem járt el az idő, ami a zenetörténet folyamán időről időre fontos volt, nyelvi eszközök fölött viszont eljárhat, mert a kor kulisszái eltűnnek, s másik koréi jönnek a helyükbe.

-Homage-aid sorában mi a következő állomás?

-Bartók emlékének ajánlottam *Vonósszimfóniám*, régebben 3. vonósnégyesemet, Lisztnek az említett három művet, Kodálynak a *Magyar szimfóniát*; a *Tavaszi szimfóniát* az Erkel-évfordulóra komponáltam, előbb fúvószenekarra, majd szimfonikusra.

IV. DUBROVAY LÁSZLÓ VÁLOGATOTT BIBLIOGRÁFIA⁶ 2022

Szerelem, szerelem ... 9 dal Petőfi Sándor verseire, tenor vagy szoprán hangra és zongorára

1. Szerelem, szerelem, 2. Száll a felhő... 3. Ereszkedik le a felhő... 4. Oda járok, hova... 5. Reszket a bokor, mert... 6. Lennék én folyóvíz... 7. Alkony 8. Az erdőnek madara van... 9. Ilyen óriást, mint...

(Zeneműkiadó Koncert 1234 Kft., 2022., 32 p)

4

Zongora

p

El-me-gyek az ács-hoz Fej-fér-csi-nál-ta-tok, Egy-sze-rű fej-für-ma

19

f pp

Csak egy sort í-ra-tok: Fe-ke-ze-be-sík-kel Ez lesz í-ra-tá-ját: „Itt her-vad a hű-ség

27

mf

El-té-pest ró-zsá-ja” Itt her-vad a hű-ség El - té-pest ró-zsá-ja.

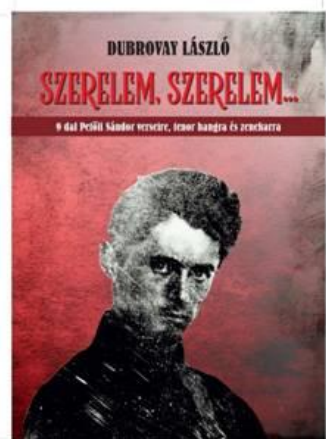
36

rit.

mf *p* *pp*

37

⁶ Dubrovay László folyamatosan bővülő életműve megismerhető: [A Magyar Zeneszerzők Egyesülete Hungarian Composers c. kiadványa már az interneten is elérhető!](#)

Szerelem, szerelem ... 9 dal Petőfi Sándor verseire, tenor vagy szoprán hangra és zenekarra

1. Szerelem, szerelem, 2. Száll a felhő... 3. Ereszkedik le a felhő... 4. Oda járok, hova... 5. Reszket a bokor, mert... 6. Lennék én folyóvíz... 7. Alkony 8. Az erdőnek madara van... 9. Ilyen óriást, mint...

(Zeneműkiadó Koncert 1234 Kft., 2022., 32 p)

2021

Gyurkovics Tibor: Ebek harmincadja (2:18)

Ebek harmincadja – Dal Gyurkovics Tibor versére tenor hangra és zongorára (Zeneműkiadó Koncert 1234 Kft., [2021]., 10 p.)

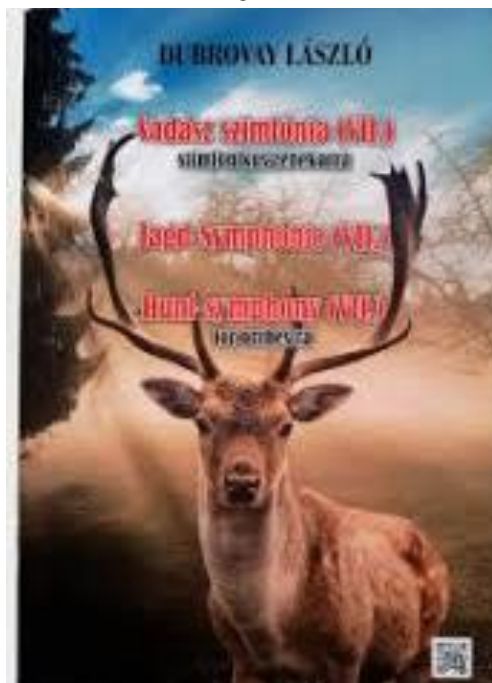
2021

Karácsony zongorára /Christmas for piano

(Zeneműkiadó Koncert 1234 Kft., 2021, 4 p.; 30 cm)

2021

Vadász szimfónia (VII.) szimfonikus zenekarra
(Zeneműkiadó Koncert 1234 Kft., 2021, 57 p.; 30 cm)
(Vadászati Világkiállításra /2021/ komponált szimfónia.)

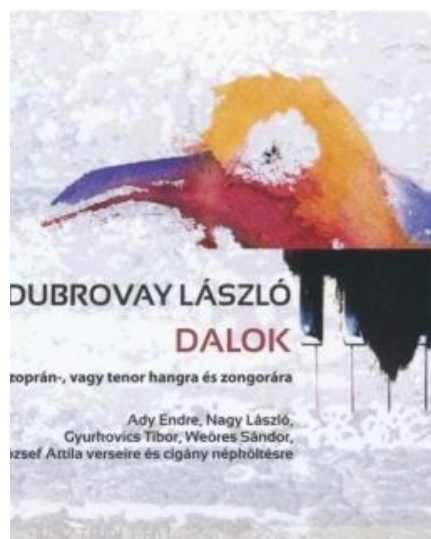
2021

Dubrovay László - Lament for Vibraphone (for Márton Szives) (3:42)

Solo No. 15/B for marimba: Lament for vibraphone / Dubrovay László. Budapest:
Zeneműkiadó Koncert 1234 Kft., [2021]., 25 p.
Szives Mártonnak ajánlotta művét a zeneszerző.

2020

Dalok: Szoprán-, vagy tenor hangra és zongorára Ady Endre, Nagy László, Gyurkovics Tibor, Weöres Sándor, József Attila verseire és cigány népköltésre (Zeneműkiadó Koncert 1234 Kft., [2020]).

[Dubrovay László - Dalok \(10:59\)](#)

A dalok szövege: [DUBROVAY LÁSZLÓ - parlando.hu](#)

Dubrovay László: Nagy László- és Gyurkovics-dalok. Előadja: Meláth Andrea (ének) és Virág Emese (zongora).

Elhangzott: az MMA Irodalmi Tagozatának az Őszi Irodalmi Gáláján, 2015. november 9-én a Vigadóban. MMA, 2015

A dalok szövege: [DUBROVAY LÁSZLÓ - parlando.hu](#)

Fittler Katalin ismertetője⁷:

Megannyi – kisebb-nagyobb apparátusra komponált – hangszeres művének ismeretében is nagy meglepetést okozott a korong 30 trackje.

A Zeneműkiadó Koncert1234 Kft. kiadványának kísérőfüzete a hat ciklus és az egy önálló dal szövegén túl műismertetések helyett rövid „Ajánlást” tartalmaz a szerzőtől, melynek záró mondata: A CD-t a magyar énekművészeknek, zongoraművészeknek és a zenehallgató közönségnek ajánlom szeretettel”. Jogos a felsorolás sorrendje, hiszen az előadók által van esélyük eljutni a daloknak a publikumhoz. A „magyar”-t kiváltképp az indokolja, hogy kizárólag magyar nyelvű verseket, illetve magyarra fordított cigány népköltést zenésített meg a szerző, éspedig oly módon, hogy nemcsak mennyiségileg növelte az ének-zongora potenciális repertoárját, hanem a szó elsődleges jelentésében gazdagította azt.

A dalt – kiváltképp a zongorakíséreteset –, mint olyat, szokás intim műfajnak tekinteni, amely kamaratermekben otthonos leginkább. Ilyen meggondolásból a

⁷ [Dubrovay László | zeneszerző - Akadémikusok](#)

mind nagyobb közönség befogadására alkalmas koncertjátszó helyek aligha kedveznek műsorra tűzésüknek. A nem szívesen kockáztató hangversenyrendezők tehát többször is meggondolják, hogy dalestet hirdessenek meg. Láthatatlanban borítékolható: a neves előadók fellépése növeli az érdeklődést – olyankor legkisebb a kockázat. De, mint lenni szokott, a ritkított kínálatnak egyenes következménye, hogy a koncertlátogató kedv lendülete csökken, s az eredmény: a műfaj számlájára írott érdektelenség. Pedig a dalestek közönsége jogosan nevezhető hálásnak: aki vette a fáradságot és elment a hangversenyre, a legritkább esetben bánta meg. Az effajta „csendes siker” azonban kis súllyal esik a latba...

Szerencsére a hangfelvételek régóta előre jelzett alkonya sem retenti vissza a vállalkozókedvet, ily módon ki-ki öntevékenyen tudja kielégíteni a műfaj iránti érdeklődését, igényét.

Dubrovay László szoprán-, vagy tenor hangra és zongorára komponált daltermése mindenképp méltó a figyelemre. Három énekesnő és egy énekes tolmácsolja a műveket, három kiváló zongorista-partnerrel. Csaknem fél évszázad során készültek a művek, amelyek nem keletkezésük sorrendjében szerepelnek a korongon. A legkésőbbiek (2018) keretezik a műsort: három-három dal Karácsony címmel Ady Endre verseire, valamint a Cigány dalok ciklusa (Weöres Sándor és cigány népköltésű versekre, az utóbbiak Weöres Sándor és Szegő László fordításában). 1969 a keletkezési éve a Stigmáknak (Öt dal Nagy László verseire), 1970 a Középkori örmény szerzetes énekeié (Hat dal Weöres Sándor verseire). Mindkét ciklust Gyurkovics Tibor megzenésített versei követik (a 2001-es év terméséből a Fecske-dalok és az Ebek harmincadja). A zárószám előtt a Gyöngykoszorú csendül fel (Hat dal József Attila verseire, 2005-ből).

A Fecske-dalok és a Gyöngykoszorú az MTVA tulajdonát képező felvételeket teszi közzé (Halmai Katalin és Holics László tolmácsolásában), a többi a Zeneakadémia Aviso stúdiójában került rögzítésre 2000-ben. A Karácsonyt és a Középkori örmény szerzetes énekeit Horti Lilla szólaltatja meg, az Ebek harmincadját Sykora Mirosláv, Balázs János kíséretével (már amennyiben kísérőnek nevezhetjük a hangszeres kamara-partnert), a Stigmák és a Cigány dalok előadói: Meláth Andrea és Szabó Ferenc János.

Énekesek (és műsorközlők,-ismertetők) szívesen hangsúlyozzák ki a daléneklésnek azt a sajátosságát, hogy a rövid lélegzetű tételek „tengercseppek”, tehát valamiféle „koncentrátumok”, amelyeknek a rövid időtartam egyúttal a nehézségét is jelenti, amelyen belül az atmoszférateremtés és a teljességérzet kialakítása egyaránt művészi feladat. Ilyesmire aligha gondol azonban a Dubrovay-dalok hallgatója, olyannyira magától értődik számára a „kisformák” zártsága. A szöveg hangokká formálása egyértelműen többletet kíván adni (ha tetszik, az érzelmek kifejezésének elmélyítésével), miközben a versek mindvégig

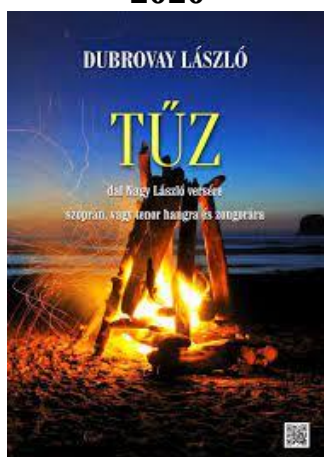
érthetőek (nemcsak szöveggel a kézben hallgatva érezzük annak!). A zongora pedig... nos, nem más, mint a 19. század sztárhangszere, az a fenomén, amely képes akár egy nagyzenekar „helyettesítésére” (tehát nem pótlására) is, elég, ha Liszt szimfóniákból készített zongorapartitúráira gondolunk. A kísérek többsége virtuóz hangszertudást igényel (a technikai feladatok olyatén problémátlan megoldásával, hogy azok nehézségét inkább csak a zongora-közel muzsikások tudják felmérni), változatos módokon viszonyulva az énekszólamhoz. Aligha lenne tehát szükséges, hogy szavakkal is hangsúlyozza a szerző a tudatosan vállalt kapcsolódásait a nagy elődhöz. És a daloknál a Bartók mellett többször is említett Kodály-hatás is érződik...

A verselésekből adódó hosszú-rövid, illetve rövid-hosszú szótagpárok megannyiféle hármas lüktetéshez kínálnak alapanyagot, ami gyakran táncos lüktetést hív életre (ismét egy kapcsolódási felület Liszt, Bartók és Kodály zenéjéhez). Amikor pedig páros a lüktetés, a magyar verselési és énekmondó hagyomány más ágaihoz talál közvetlen kapcsolatot.

Sorjáznak a pentaton fordulatok, ám ezek polipentaton szövetté állnak össze, szekvenciaszerű süllyedéssel és emelkedéssel egyszersmind a szöveg-tartalomhoz alkalmazkodva. A kvart-hangköz gyakori, különböző funkciójú megjelenése megannyi vegyiérték-karral kapcsolódik a zenei múlthoz, miközben a hangzás félreismerhetetlenül a szerző saját zenei nyelvén szól. A Karácsony kezdete a Kiskarácsony, nagykarácsony kezdő lépéseit villantja fel, a ciklus második dala Kodály Esti dalát idézi emlékezetünkbe. Érzékeny Dubrovay szövegfestése; a rendkívül ritkán használt (mondhatni, kispórolt) melizmák érzelmi csúcspontok, kitárulkozások lehetőségét rejtik (a madrigalizmus fordulatai is fellelhetők e komplex zenei világban). A dalok többsége: dalolható – a nagy indulatokhoz társulnak csupán széles hangterjedelmű (néha a stile concitato szellemében ágáló) fordulatok. Választékosan él a kíséret nélküli ének elementáris hatásával a szerző, amelyre értő meghittséggel reflektál utóbb a zongora. A hangszeres faktúrában Liszt és Bartók „szókincse” mellett megjelenik egy-egy jellegzetesen chopinesnek érezhető intonáció is. Felvillan a Kékszakállú Juditjától átörökölt gesztus, halljuk Kodály Zsoltárosának utódját ágálni, mintha a bújos Árgirus kortárs-utóda is megjelenne, a Cigánydalok a Székelyfonó betétdalát és Bartók Kicsit ázottan burleszkjét is emlékezetünkbe idézik. A verselésből adódóan további asszociációk ébredhetnek a hallgatóban – ami aligha lenne lehetséges, ha nem széles körű és alapos zeneirodalom-ismerettel rendelkezne a szerző (aki egyébként a koncertlátogató zeneszerzők kevésbé népes táborába tartozik).

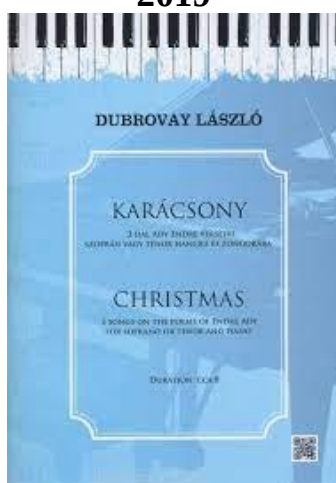
Mint írta, szeretettel ajánlja a dalokat – és teljesítményükkel ehhez az ajánláshoz csatlakoztak az előadók is. A felvétel ismeretében tanúsíthatom: valóban szeretni valóak e dalok.

2020

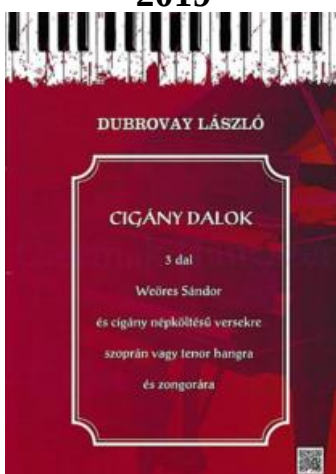
Tűz – dal Nagy László versére szoprán, vagy tenor hangra és zongorára
(Zeneműkiadó Koncert 1234 Kft., [2020]., 8 p.)

2019

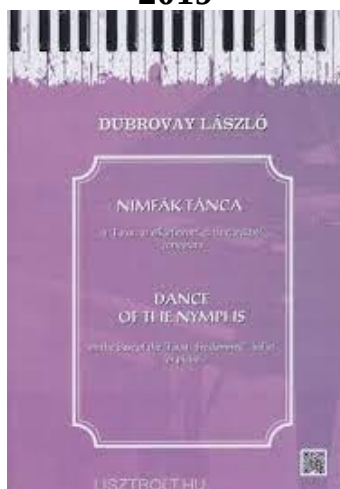
Karácsony - 3 dal Ady Endre verseire szoprán vagy tenor hangra, zongorakísérettel
(Zeneműkiadó Koncert 1234 Kft., [2019]., 15 p.)

2019

Cigány dalok. 3 dal Weöres Sándor és cigány népköltésű versekre szoprán vagy tenor hangra és zongorára. I. Cigány; II: A zöld erdő alján; III. Cica-mica feleségem.
(Zeneműkiadó Koncert 1234 Kft., [2019]., 16 p)

2019

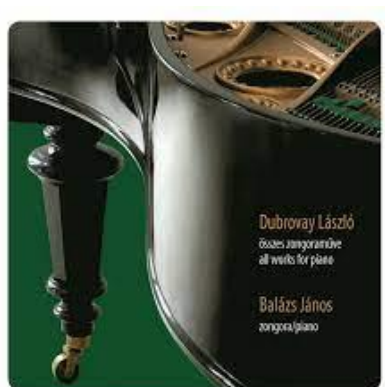
Nimfák tánca: a „Faust, az elkárhozott” c. táncjátékából zongorára / n Dance of the Nymphs: on the base of the „Faust, the damned” ballet for piano (Zeneműkiadó Koncert 1234 Kft., [2019], 3 p.; 30 cm

2018

Sonata di Felicità zongorára - per piano. (Zeneműkiadó Koncert 1234 Kft., [2018]., 31 p.)
(Balázs Jánosnak ajánlott szonáta)

2015

Dubrovay összes zongoraműve II.
(Koncert 1234 Kft., 2015) (1 CD: DDD stereo)

MAGYAR MŰVÉSZETI AKADÉMIA

DUBROVAY LÁSZLÓ

zeneszerző, az MMA rendes tagja, a nemzet művésze

ÖSSZES ZONGORAMŰVE II.

ONLINE LEMEZBEMUTATÓ HANGVERSENY

2020. december 14. (hétfő) 18.00 óra

A MAGYAR MŰVÉSZETI AKADÉMIA SZÉKHÁZA,
PESTI VIGADÓ DÍSZTERME

BALÁZS JÁNOS

Kossuth-díjas zongoraművész, az MMA köztestületi tagja

Dubrovay Lászlóval és Balázs Jánossal beszélget:

JUBILÁSZ ELŐD

zenetörténész, az MMA köztestületi tagja

Műsor:

Részletek a Sonata di Felicità-ból

Részlet a Parafraziából

Melankolikus dalok No. 3

Dalok szöveg nélkül - For vers

Dalok szöveg nélkül - Előre szólni freckemód

Hommage a Fellini

Dubrovay László lemezbemutató (1:21:45)

Fejezetek Dubrovay László összes zongoraművéből – hangfelvételen (Fittler Katalin) // Dubrovay László zongoraművei és zongorakíséretes dalai a Zeneműkiadó Koncert 1234 Kft. gondozásában

(Parlando 2020/4.)

2015

A Duna folyása tárogatóra és vonósnégyesre / The Flow of the Danube for tarogato and string quartet

(Zeneműkiadó Koncert 1234 Kft., [2015], 29 p.; 37 cm)

2014

Dubrovay László: Hommage á Fellini; Parafrázis - Előadja: Balázs János (15:44)

(Zeneműkiadó Koncert 1234 Kft., [2020], 16 p.; 30 cm.)

(Balázs Jánosnak ajánlotta a zeneszerző, aki az MMA Irodalmi Tagozatának az Őszi Irodalmi Gáláján, 2015. november 9-én a Vigadóban is eljátszotta ezt a művet.)

2014

- I. Computer mikrokosmos. II. Kiáltás az éjszakában
(Szerzői kiadás, 2015.)

2014

Concerto per violoncello ed orchestra

(Editio Musica Budapest, 2014., 68 p.) (EMB Contemporary Music).

Concerto per violoncello ed orchestra

1

DUBROVAY Libelli
(*1943)

Allegro $\frac{4}{4}$ = 112

Flauto piccolo
Flauto
Obbo
Corno inglese
Clarinetto in Si
Clarinetto basso in Si
Fagotto
Corno in Fa
Tromba in Do
Tromba in Do
Trombone
Trombone Tuba
Timpali
Tastiera piccolo
Piano nastro
Cembalo
Vibrafono
Violoncello solo
Violini I
Violini II
Viola
Violoncelli
Contrabbassi

2014

Musik für zwei Cymbals
(Editio Musica Budapest, 2014., 8 p.)
(A szerző kéziratának fénymásolata.)

2

Libero
Cymbal1

arco
(A)

Cymbal2

arco
(A)

© 1979 by Universal Music Publishing Editio Musica Budapest

Z. 0341

Libero
Cimbali

arco (a) (a) (a) (a) (a)

Cimbali2

arco (a) (a) (a)

mf mf mf

Libero

Cimbali

arco (a) (a) (a)

Cimbali2

arco (a) (a) (a)

mf mf mf

Libero

Cimbali

arco (a) (a) (a)

Cimbali2

arco (a) (a) (a)

mf mf mf

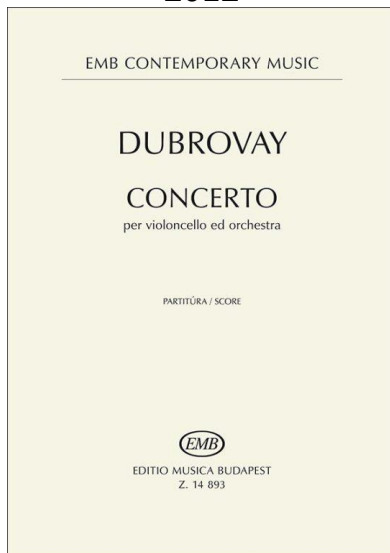
2013

Dubrovay László: Csontváry - három szimfonikus kép zenekarra (18:03)

Dubrovay László: Csontváry – három szimfonikus kép zenekarra / Three Symphonic Pictures
Közreműködik a Szegedi Szimfonikus Zenekar, vezényel Gyüdi Sándor.

A zenemű elhangzott: a Magyar Művészeti Akadémia zeneszerzőinek kompozíciói Csontváry Kosztka Tivadar
festőművész tiszteletére estjén, a Pesti Vigadóban, 2015. április 24-én

2012

Hangszerelés: Fl. picc, 2 Fl, 2 Ob, C. ingl, 2Cl, Clb, 2 Fg, 4 Cor, 3 Tr, 3 Trb, Tuba, Perc, Cel,
Arp, Archi

Időtartam: ca 24'

(Kiadó: Universal Music Publishing Editio Musica Budapest)

A művet Várdai István játéka inspirálta, az ajánlás is neki szól. A három tételes szerkezet és a tételek karakterei a klasszikus versenyművek mintáit követik, míg a tételek között átívelő tematikus kapcsolatok inkább a romantika idején keletkezett szimfonikus művek szerkesztési elveit tükrözik. A szonátaformájú első tételben a témák karakterei látványosan elkülönülnek egymástól. A főtéma glissandókból építkező motívumát a zeneszerző által „sorsmotívum”-nak nevezett téma egészíti ki, s a kettő együtt jelentős ellentétet alkot a lírai hangvételi melléktémával és a játékos, gyermekdalszerű zárótémával. A mélységek és magasságok, valamint sötétség és a fény ellentétének mindhárom tételben fontos szerepe van. Az első tétel zenéje fokozatosan emelkedik egyre fényesebb és magasabb régiókba, a második tételben a szélső részek komor hangulatát a középrész transzcendens fényű dallama ellensúlyozza, 6/8-os metrumú táncos karakterű a harmadik tétel rondótémáját pedig a korábbi tételekből származó, kontrasztáló karakterű motívumok egészítik ki.

2013

Dubrovay László - Vörösmarty Mihály: Szózat (1:14)

Előadja a Zuglói Filharmónia - Szent István Király Szimfonikus Zenekara és Oratóriumkórusa, valamint a Szent István Király Zeneművészeti Szakiskola Vegyeskara.

Vezényel: Záborszky Kálmán

A mű zenekari szólam anyaga a szerzőtől kölcsönözhető.

(Budapest, MŰPA - 2013. X. 14.)

Szózat
Vörösmarty Mihály

Coro, Piano

Dubrovay László

Moderato $\text{♩} = 104$

Coro

Piano

fi - na - del - nek - sis - zis -

hi - se - del - nek - sis - zis -

hi - se - del - nek - sis - zis -

hi - se - del - nek - sis - zis -

12

12

15

15

18

18

21

21

allarg.

allarg.

Budapest, 2013. január 15-én

A kéttételes, virtuóz előadókat igénylő művekről a zeneszerző ezt mondta: „Az első tétel a bánatos, síró, mikrokromatikus frázisok vagy motívumok és a mennyei glissando harmonikusok kontrasztján alapul. A második formája egy rondó, melynek témája a természetes glissando harmonikusok jegyeit használja fel. Az epizódokban az első tétel mikrokromatikus, grafikusán mozgó tematikus anyaga jelenik meg, átalakult intonációval. Ily módon a két tétel hangzásvilága egybeépül, ugyanakkor a kétféle zene eltérő súlya révén különválik.” Minden verzióból egy játékpontszám.

Faust, az elkárhozott IV. balettszvit (1995)

Hegedűverseny (2011)

I. zongoraverseny (1984)

Falvay Attila (hegedű), Baranyay László (zongora), Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarara, Budapest Sinfonietta. Vezényel: Kovács László, Antal Mátyás és Kocsár Balázs

(Hungaroton Classic, [1995], 2 DVD)

[**Faust, the Damned - Ballet Suite No. 4: Introduction and Faust \(5:10\)**](#)

[**Faust, the Damned - Ballet Suite No. 4: Mephisto's dance \(3:41\)**](#)

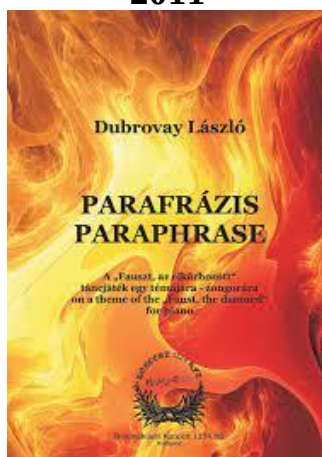
[**Faust, the Damned - Ballet Suite No. 4: Witch Sabbath \(4:31\)**](#)

[**Faust, the Damned - Ballet Suite No. 4: Mirror pas de deux \(4:36\)**](#)

[**Dubrovay - Faust, the damned 2. movement - Béla Bartók Wind Orchestra \(4:05\)**](#)

[**Dubrovay - Faust, the damned 2. movement - Béla Bartók Wind Orchestra \(3:36\)**](#)

2011

Dubrovay László: Parafrázis (Faust) [Holics László] (10:05)
László Dubrovay: Faust Paraphrases / Nanako Onobe (piano) (11:03)

Parafrázis a „Faust, az elkárhozott” táncjáték egy témájára – zongorára
 (Zeneműkiadó Koncert 1234 Kft., [2015], 28 p.; 30 cm)

2011

II. Hegedűverseny
 (EMB, 2016)

(Ajánlás: „Szeretettel ajánlom Baráti Kristófnak”)

II. hegedűverseny
 Violin Concerto No. 2

Allegro con fuoco $\text{♩} = 100$

DUBROVAY László
 (*1963)

Flauto piccolo
 Flauto
 Oboe
 Clarinetto inglese
 Clarinetto in Si
 Clarinetto basso in Si
 Fagotto
 Clarinetto in Fa
 Tromba in Si
 Trombone
 Trombone Tuba
 Timpani
 Organo
 Violino solo
 Violino I
 Violino II
 Viola
 Violoncello
 Contrabbasso

EMB

Allegro con fuoco $\text{♩} = 100$

Allegro con fuoco $\text{♩} = 100$

© Copyright 2013 by Editio Musica Budapest
 Printed in Hungary

Z. 14.872

2010

3

Tél

József Attila

DUBROVAY László
(*1913)

Maestoso $\text{♩} = 88$

S
Va - la - mi nagy - nagy tü - zet ké - ne rak - ni,

Ms
Va - la - mi nagy - nagy tü - zet ké - ne rak - ni,

A
Va - la - mi nagy - nagy tü - zet ké - ne rak - ni, *mf* hogy

T
Va - la - mi nagy - nagy tü - zet ké - ne rak - ni,

B
Va - la - mi nagy - nagy tü - zet ké - ne rak - ni,

mf
nagy - nagy tü - zet ké - ne rak - ni,

mf
me - ly - göd - né - nek az em - be - rek, ó

mf
nagy - nagy tü - zet ké - ne rak - ni, *mp* hogy

div. mf
nagy - nagy tü - zet ké - ne rak - ni,

39

f

Fa - gyos kar - rak ki - lin - cset fol - szag - gat - ni

ki - lin - cset fol - szag - gat - ni, fol - - - - - szag - gat - ni

fol - szag - gat - ni, fol - szag - gat - ni, fol - - - - - szag - gat - ni

- szag - gat - ni, fol - - - - - szag - gat - ni

fol - szag - gat - ni, fol - - - - - szag - gat - ni

41

mf *p* *f*

cs rak - ni, ad - jon sok - sok me - le - get. Ari a

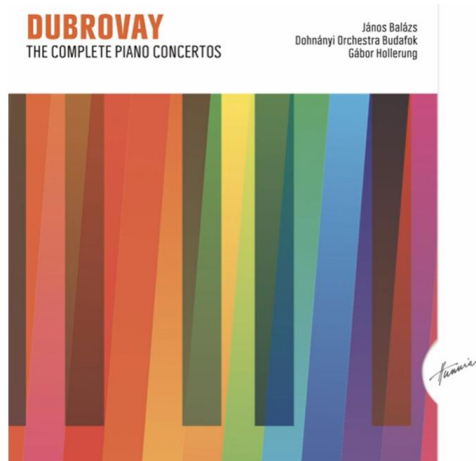
és rak - ni, ad - jon sok - sok me - le - get. Ari a

cs rak - ni, ad - jon sok - sok me - le - get. Ari a

és rak - ni, ad - jon sok - sok me - le - get. Ari a

és rak - ni, sok - sok me - le - get. Ari a

2010

TELJES LEJÁTSZÁSI LISTA MEGTEKINTÉSE (10 felvétel)

Piano Concerto, No. 1 (1982)

Piano Concerto, No. 2 (1984)

Piano Concerto, No. 3 (2010)

A kottát kiadta: UMP EMB

Balázs János (zongora), Budafoki Dohnányi Zenekar, vezényel: Hollerung Gábor

2010

Versenymű kültre és harsonára

(Akkord Zenei Kiadó)

dedicated to Róbert Kálp and Zoltán Varga

Concerto

for Horn in F and Trombone

I

DUBROVAY, László
(*1943)

Con fuoco / Lento

Horn in F

Trombone

f *ff* *ff* *f* *p* *molto vibr.* *f* *ff* *f* *molto vibr.* *ff*

I *> IV < I*

© Akkord Music Publishers Ltd., 2010
Printed in Hungary
All rights reserved
Photocopying is prohibited!

A-1172

László Dubrovay: Concerto for Horn and Trombone (13:11)

(Varga Zoltán (kürt) Káip Róbert (harsona))

Dubrovay László - Versenymű kürtre és harsonára - Káip Róbert, Kovalcsik András
(13:21)

Káip Róbert (harsona), Kovalcsik András (kürt)

(A koncertfelvétel 2021.VIII. 10-én készült a Debreceni Egyetem Zeneművészeti Karán az Ifjú Zeneművészek Nemzetközi Nyári Akadémiája keretében.)

Ezt a művet Sugár Miklós felkérésére az EAR Ensemble 2008-as koncertjére komponáltam. Varga Zoltánnak és Káip Róbertnek ajánlom. A versenymű szokatlan jellemzője, hogy zenekari kíséret nélkül a két szólista „versenyez” egymással. Ismerve az előadók kivételes technikai és virtuózus képességeit, egy három tételes művet komponáltam, amelyben megmutathatják, mire képesek ők és hangszereik. Az erőteljes első tételben (Con fuoco) hallunk felhang-glissandos-t, ajaktrillákat, billentyű-trillákat, alacsony regisztert, magas regisztert, visszhang-effektusokat és kettős nyelvű progressziókat bináris formába szervezve. A második tételben (Moderato) hármas. A forma a hangszín modulációiból, a lebegő, elpárolgó lebegésekből, valamint az egyidejű ajak- és szeleptrillésekből épül fel. A harmadik tétel Libero /Allegro assai, a bevezető után (hangjegyek dinamikus visszhangokkal és ajakrezgésekkel) egy nagyon gyors, virtuóz rondó, melyben staccatókat, glissando harmonikusokat és humoros hangokat hallunk wah-wah némítással. A második epizódban a második tétel témája más közegben jelenik meg, majd a második rondótéma visszatérése – blokkolásokkal – még több hangelemet kever össze. A coda a bevezető kvint-visszhang és ajakvibrációs motívumainak felidézése után felhangos-glissando beütéssel zárja a művet. A második epizódban a második tétel témája más közegben jelenik meg, majd a második rondótéma visszatérése – blokkolásokkal – még több hangelemet kever össze. A coda a bevezető kvint-visszhang és ajakvibrációs motívumainak felidézése után felhangos-glissando beütéssel zárja a művet. A második epizódban a második tétel témája más közegben jelenik meg, majd a második rondótéma visszatérése – blokkolásokkal – még több hangelemet kever össze. A coda a bevezető kvint-visszhang és ajakvibrációs motívumainak felidézése után felhangos-glissando beütéssel zárja a művet.

2009-2000

TELJES LEJÁTSZÁSI LISTA MEGTEKINTÉSE (13 FELVÉTEL)

Ünnepi zene (2000)

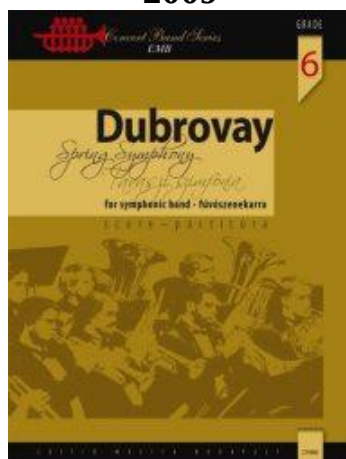
Trombitaverseny (2009)

Versenymű ütőhangszerekre és zenekarra (2003)

Hangszín-szimfónia

Horváth Bence (trombita), Varga Zoltán Mihály (ütőhangszerek), a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekara, vezényel Kovács László és Philippe de Chalendar (Hungaroton, 2007)

2009

Tavaszi szimfónia fúvószenekarra
(Editio Musica Budapest, 2010)

A VI. szimfónia 2009 tavaszán keletkezett. Ajánlása Neumayer Károly karmesternek és zenekarának, a Pécsi Vasutas Koncert Fúvószenekarnak szól.

A szerző írja művéről: „A három tételes kompozíció követi a klasszikus hagyományokat, de az első tétel a szkrjabini szonátaformát fejleszti tovább két gyors tétel összedolgozásával. A második tételben a lírai alap-hangvétel ellentétéként egy mélybe húzó, negatív erő is megjelenik, amely drámai harcban alulmarad a lírai anyag korálszerűvé váló, modális hangsorokból származó tömörszerű, átszellemült közösségi énekével szemben. A harmadik tétel vidám, táncos scherzo komikus, humoros hangeffektusokkal.”

Szeretettel ajánlom
Neumayer Károlynak és a Pécsi Vasutas Koncert-fúvószenekarnak

Spring Symphony – Tavaszi szimfónia

I

DUBROVAY László
(*1943)

Allegro 4 = 10 - 16

Flauto piccolo
Flauti
Obói
Corno inglese
Fagott
Clarinetto in Bb
Clarinetto in Bb (divisi ad)
Clarinetto basso
Saxofoni
Saxofono alto in Bb
Saxofono tenore in Si
Saxofono baritono in Mb
Corno in Fa
Trombe in Do
Tromboni
Ficconi wood in Si
Eufonio
Tuba
Contrabbasso
Timpani
Percussioni
Cembalo

Allegro 4 = 10 - 16

Allegro 4 = 10 - 16

Foro europeo
Gloria Cantu

22

Fluo.

Fl.

Ob.

Cor.
Ing.

Fg.

Cl.
in M^b

Cl.
in S^b

1.

2.

3.

Scl.

Su. alt.
in M^b

Su. ten.
in S^b

Su. bar.
in M^b

Cor.
in Fa

1.

2.

Tb.
in Do

1.

2.

3.

4.

Tbn.

1.

2.

3.

4.

Elec.
ten.
in S^b

Flu.

Tuba

Ch.

Timp.

Pan.

Cel.

and

pp

mf

156

Pic.
 Fl.
 Ob.
 Cor. ang.
 Eng. h.
 Cl. in B $\flat$
 Cl. in E $\flat$ 1.
 Cl. in E $\flat$ 2.
 Cl. in E $\flat$ 3.
 Bsn.
 Sax. alt. in E $\flat$
 Sax. ten. in E $\flat$
 Sax. bar. in B $\flat$
 Cor. in Fa
 Trb. in Do 1.
 Trb. in Do 2.
 Trb. in Do 3.
 Eup. in Sol
 Eup.
 Tuba
 Cb.
 Timp.
 Bongos
 Tom-t.
 Cym.
 Tri.
 Cel.
 Con.

||

Andante $\text{♩} = 52$

3 5 10 2

12 *p* *mf*

17 20 *f* 8

29 30 *mf* *cresc.* *ff*

34 3 40 1. Solo *mf*

42 *mf*

46 50 *cresc.*

51 2 *f*

56 3 60 3

Allegro ♩ = 112
(con sord. WAH)

*): wab-wab mudo / wab-wab sordidó

**) slow opening-closing of the mute slot by the fingers / lassan nyitni-zárni a szordínó nyílását az ujjakkal

***) open / nyirva

****) rapid opening-closing of the mute slot / gyorsan nyitni-zárni a szelelnő nyílását

2007

Szeptett - rézfúvós hangszerekre (8:32)

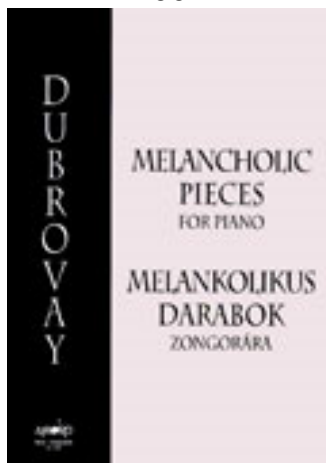
Filharmónia Fúvósötös Brass and Wind Music

© 1987 HUNGAROTON RECORDS LTD.

[illegible]

musical score for a percussion ensemble, featuring multiple staves with dynamic markings and performance instructions. The score is divided into two systems. The first system includes staves for various percussion instruments, with dynamic markings such as *f*, *dim.*, *pp*, and *mf*. Performance instructions include *con sord.* (with mutes) and *tr* (trill). The second system continues the notation, with dynamic markings like *p* and *f*, and the instruction *via sord.* (via mutes). A large, semi-transparent watermark "EMB" is overlaid across the center of the page. The bottom right corner of the score indicates "circa 45".

2007

Arankának - To Aranka

Melankólikus darabok - Melancholic Pieces

I.

DUBROVAY, László
(*1943)

Lento $\text{♩} = 56$

Pf.

©Akkoord Music Publishers Ltd., 2008
Printed in Hungary
All rights reserved
Photocopying is prohibited!

A 1147

Közel 15 perces, három tételes kompozíció, amely a zongorista fejlődésű zeneszerző, hagyományos zongoratechnikával, a késő romantika érzéseit idézi feleségének szentelve.

2006

László Dubrovay: Three movements (1/3) for trumpet and percussion // Duo Samodai-Szives (4:30)

Samodai János Bence (trombita), Szives Márton Gábor (ütőhangszerek) és Haramza Klára (narráció). Dubrovay László Három tétel trombitára és ütőhangszerekre című művének magyarországi ősbemutatójára a Szegedi Őszi Kulturális Fesztivál kiemelt koncertjén a Szamodai-Szives duó előadásában került sor.

(Szeged, 2019. X. 8.)

2006

(Editio Musica Budapest, [2010], 24 p.; 29 cm)

Sándor Javorkai: Dubrovay, Magyar rapszódia No.2 (11:38)

(Jávorkai Sándor (hegedű))

MAGYAR RAPSZÓDIA
I. Lassú

DUBROVAY László

Moderato $\text{♩} = 66$

Cl. in B $\flat$

Piano

II. Friss

Allegro $\text{♩} = 108 - 120$

The musical score is for a piece titled 'II. Friss' in 3/4 time, marked 'Allegro' with a tempo of 108-120 beats per minute. It is written for a single melodic instrument (likely violin or flute) and piano accompaniment. The key signature has one sharp (F#), and the piece begins with a key signature change from C major to F# major. The score is divided into three systems. The first system (measures 1-6) features a melodic line starting with a half rest, followed by eighth-note patterns, and a piano accompaniment of eighth-note chords. The second system (measures 7-12) continues the melodic development with slurs and accents, while the piano accompaniment provides harmonic support. The third system (measures 13-19) shows the melodic line becoming more active with sixteenth-note runs, and the piano accompaniment featuring some sustained chords. A large, faint 'EMTB' watermark is visible across the middle of the page.

p

mf

7

11

13

19

2006

Magyar rapszódia klarinétra és zenekarra
(Liszt Ferenc születésének 200. évfordulójára)
(Kiadó: Universal Music Publishing Editio Musica Budapest)

Dubrovay László sorai Lisztről és a most megjelent darabról: Liszt Ferenc volt számomra a legfontosabb zeneszerző ifjúságom éveiben, zongoristaként igen sok művét játszottam. Csodáltam, mint újítót, aki a hangszer játéktechnikáját olyan módon gazdagította, amelyhez fogható nem történt a zongorairodalomban. Később alkotó génusza kápráztatott el, amint a jövő számára új utakat mutatott. Művei az impresszionizmus, az expresszionizmus, a 20. századi folklorizmus, a dodekafon gondolkodás kialakulásának előkészítői. Újításai mindig a szellemi megújulás materiális megvalósulásai. Magyar rapszódiam Liszt rapszódiainak 'Lassú - Friss', egytétéles formai koncepcióját követi.”

Magyar rapszódia – Rapsodia ungherese
I
Lassú

DUBROVAY László
(*1943)

Moderato ♩ = 66

© Copyright 2008 by Editio Musica Budapest
Printed in Hungary

Z. 14 721

... poco accel. sempre al misura 244

(accel.)

First system of the musical score. The vocal line (Cl. Solo in Si⁺) begins with a melodic phrase marked *mf*. The instrumental accompaniment (I, II, Vla, Vln, Cb.) enters with a rhythmic pattern of eighth notes, also marked *mf*. The score is in 2/4 time, with a key signature of one sharp (F#).

... poco accel. sempre al misura 244 ...

(accel.)

235

Fl.

Ob.

Cl. in Si^b

Fg.

Cor. 1.
in Fa 2.

Pia.

Vl. II

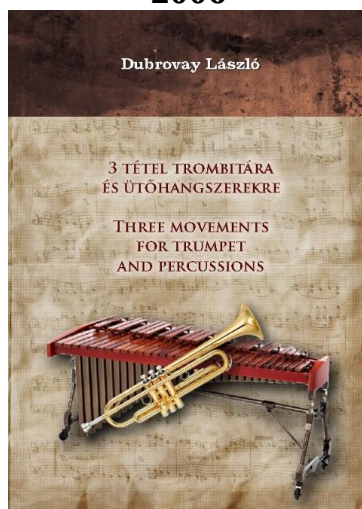
Vla.

Vcl.

Cb.

(accel.)

2006

(Zeneműkiadó Koncert 1234 Kft., 2019, 27 p.; 30 cm).

(A kotta a Magyar Zeneszerzők Egyesülete Zeneműkiadói Támogatások Kuratóriumának segítségével jött létre.)

László Dubrovay: Three movements (1/3) for trumpet and percussion // Duo Samodai-Szives

Samodai Bence János (trombita), Szíves Márton Gábor (ütőhangszerek), Haramza Klára (narrátor)

(Szeged, 2019. X. 8.

3 tétel trombitára és ütőhangszerekre
3 movements for trumpet and percussions

II

I.

Tempo: 1 = 72

László Dubrovay

Ördögűző - harsonanégyesre / Exorcist- for trombone quartet
(Editio Musica Budapest, 2006, 16 p.)

Corpus Trombone Quartet (Sütő András, Pálincás Péter, Káip Róbert, Veér Mátyás)

TROMBONE I

Ördögűző – Exorcist

DUBROVAY László
(*1943)

Moderato ♩ = 54

p sf p

f ff p ff

mf f f

mf < f f p mf < f

f mf f mf f ff

mf con sord. WA rit. p

a tempo

WA tr~o WA tr~o WA WA WA tr~o WAWAWA tr~o WA tr~o WA tr~o

mf

© Copyright 2006 by Editio Musica Budapest
Printed in Hungary

2006

TELJES LEJÁTSZÁSI LISTA MEGTEKINTÉSE (15 felvétel)

1956 - szimfonikus képek versmondóra és zenekarra Gyurkovics

Képfaragó – táncjáték. Írta: Gáli József

A Magyar Rádió Szimfonikus Zenekara, vezényel Kovács László és Philippe de Chalendar

© 2006 Hungaroton

2005

Dubrovay László: After Mozart (8:12)

Győr Symphonic Band (Művészeti vezető: Szabó Ferenc)

Széchenyi István Egyetem Varga Tibor Zenei Intézete, Győr

(2015. IV.28.)

2005

Kis szvit fúvószenekarra

(Kiadó: Universal Music Publishing Editio Musica Budapest)

A szerző a művet 2005-ben írta ifjúsági fúvószenekar számára. A négytételes kompozíció minden darabja külön is előadható. A tételek címei: 1. Jókedvvel, 2. Dal, 3. Tréfa, 4. Induló. A modern nyelvezetű, sok érdekes új effektussal gazdagított zene lehetőséget teremt a fiataloknak a vicces, jókedvű együttműzsikálásra és felkészíti őket nehezebb kortárs zenei művek eljátszására is. Tételek: Jókedvvel; 2.Dal; 3. Tréfa; 4. Induló

Győr Symphonic Band / Dubrovay László Kis Szvit (3:11)

Győr Symphonic Band,

Vezényel: Szabó Ferenc)

(Debrecen WASBE konferencia, 2014. 07. 11.)

I

Jókedvvel – With good humour

DUBROVAY László
(*1943)

Allegretto $\text{♩} = 104$

Flauto piccolo

Flauti 1. 2.

Oboi 1. 2.

Clarineti in Si♭ 1. 2. 3.

Sass. alto (Mi♭)

Sass. ten. (Si♭)

Fagotto

Corni in Fa 1. 2. 3. 4.

Flicorni in Si♭ 1. 2. 3.

Trombe in Do 1. 2. 3.

Tromboni 1. 2. 3.

Flicorno Tenore in Si♭

Eufonio

Tuba 1. 2.

Timpani

Tamburo piccolo

5 Tom-toms

Piatto sosp.

Piatto a 2

Gran Cassa

KIS SZVIT – LITTLE SUITE

I

Jókedvvel – With good humour

Allegretto $\text{♩} = 104$ DUBROVAY László
(*1943)

10 f

15 11 f Fl. I

30 con sord. p ff p

36 2 p f via sord. 8

49 senza sord. f 2

55 f

59 f

63

67 2 f

73 ff f

78 fp *cresc.* ff

II

Dal – Song

Lento $\text{♩} = 42$
con sord.

p

7

11 **rit.**

23 **a tempo** *Flacc. ten.*

mf

38 *senza sord.*

f

46

52 *2 con sord.* *pp* *p* *pp* *ppp* **rit.** *via sord.*

III

Tréfa – Joke

Moderato scherzando $\text{♩} = 80$
senza sord.

f

9 *con sord.* *f*

14

18 *via sord.* *f* **13**

III Tréfa – Joke

Moderato scherzando ♩ = 80

Musical score for Oboe I, III Tréfa – Joke, Moderato scherzando. The score consists of 11 staves of music. It begins with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The tempo is Moderato scherzando with a quarter note equal to 80 beats per minute. The score includes various dynamics such as *f* (forte), *p* (piano), *mf* (mezzo-forte), *ff* (fortissimo), and *pp* (pianissimo), as well as *cresc.* (crescendo) and *rit.* (ritardando). There are also markings for trills and slurs. The piece ends with a double bar line.

IV Induló – March

Tempo di Marcia ♩ = 112

17 Cor. 1 *mf* con sord. *mf*

21 rit. a tempo *p* 8

31 senza sord. *p* *mf*

35 *f* *ff* *f*

40

45

50 *f*

55 *p*

60 *ff*

2005

Gyöngykoszorú. 6 dal József Attila verseire szoprán hangra és zongorára: I. Gyöngy; II. Tedd a kezed ...; III. Jaj, majdnem ...; IV. A fán a levelek ...; V. Én nem tudom ...; VI. Már régesrég ...;
(Zeneműkiadó Koncert 1234 Kft., [2019]., 28 p.

TROMBONE 1

Ördögűző – Exorcist

DUBROVAY László (*1943)

Moderato $\text{♩} = 54$

© Copyright 2006 by Editio Musica Budapest
Printed in Hungary

Z. 14 511

2003

Concerto No. 1 - 11 vonóshangszerre (11:51)

Concerto No. 2 - trombitára és 15 vonóshangszerre (11:32) (2003)

Concerto No. 4 - zongorára, szintetizátorra és zenekarra - I. Libero (6:58)

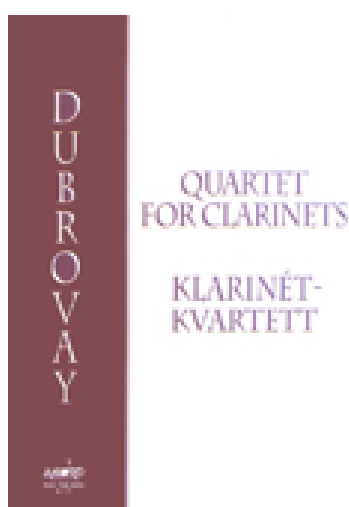
Concerto No. 4 - zongorára, szintetizátorra és zenekarra - II. Adagio (11:25)

Concerto No. 4 - zongorára, szintetizátorra és zenekarra - III. Allegro (4:22)

Kocsis Zoltán (zongora), Geiger György (trombita), a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekara,
vezényel: Medveczky Ádám, Gazda Péter

© 1983 HUNGAROTON RECORDS LTD

2003

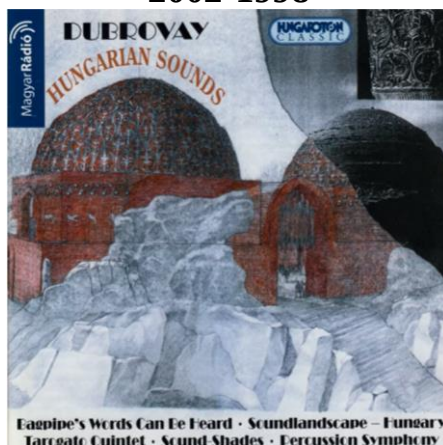
Dubrovay László : Klarinétkvartett (14:32)

Budapest Clarinet Quartet (Szepesi János, Reé György, Mayer László, Pápai Ákos)
(2010)

2003

László Dubrovay: Percussion Concerto (19:45)

2002-1998

TELJES LEJÁTSZÁSI LISTA MEGTEKINTÉSE (11 felvétel)

Dudaszó hallatszik (2001)

Hangtáj -Magyarország (2001)

Tárogató kvintett (2002)

Hang-árnyak (2001)

Ütős-szimfónia (1998)

Kiss Gy. László (tárogató), Amadinda Ütőegyüttes, Juhász Zoltán (fúvolya), Szokolay Dongó Balázs (Kanásztűlök, pipe, töröksíp, tárogató, dobok), Havasréti Pál (tekerőlant, kanna, láncosbot, Lányi György (duda, doromb, kanna), Bolya Mátyás (ütőgardon, citera, köcsögduda), Herencsár Viktória (cimbalom), Somogyi vonósnégyes

© 2004 HUNGAROTON RECORDS LTD.

2002-1979

Szólók 1-15 – Új hangszeres hangzások / Solos Nos. 1-15 – New instrumental sounds

(Hungaroton, 2010, 2 CD)

TELJES LEJÁTSZÁSI LISTA MEGTEKINTÉSE (32 felvétel)

© 2010 HUNGAROTON RECORDS LTD.

1. szóló – hegedűre (1979)
2. szóló- harsonára (1983)
3. szóló – tubára 1983)
4. szóló – gordonkára (1985)
5. 5. szóló- basszusfuvolára (1985)
6. szóló kontrabasszus fuvolára (1985)
7. szóló – fagottra (1986)
8. szóló – fuvolára (1990)
9. szóló – klarinétra (1990)
- 10.szóló nagybőgőre (1992)
- 11.szóló -trombitára (1994)
- 12.szóló basszusharsonára (1996)
- 13.szóló kürtre (1998)
14. szóló tárogatóra (2001)
15. szóló cimbalomra (2002)

A szólisták:

Kiss András (hegedűs,
Frenes-Marie Uitti (cselló),
Sztankov Iván (nagybőgő),
Ittész Gergely (fuvola),
Eberhardt Blum (basszusfuvola),
Erdmann Helmut (kontrabasszus fuvola),
Klenyán Csaba (klarinét),
Kiss Gy. László (tárogató),
Lakatos György (fagott),
Geiger György (trombita),
Varga Zoltán (kürt),
Hőna Gusztáv) harsona),
Wagner Csaba (basszus harsona),
Bazsinka József (tuba),
Herencsár Viktória (cimbalom)

Kiss Andrásnak

SOLO Nr. 1

DUBROVAY László

8"

pp *p* *pp* *mf* *pp* *f* *ff* 25"

6"

p *p* *pp* *ff* 15"

35"

pizz. *f* 44

arco *f* 40"

non vibr. *p* (trem.) 15"

Solo No.10

per contrabbasso

DUBROVAY László
(1943 -)

Libero

Handwritten musical score for Solo No.10 for Contrabass. The score is written on ten staves. It features various musical notations including notes, rests, and dynamic markings. The first staff is marked 'Libero' and has a 'p' dynamic. The second staff has 'pp' and 'p' dynamics. The third staff has 'pp', 'p', 'mf', and 'f' dynamics. The fourth staff has 'rit.', 'pp', 'ff', and 'ff' dynamics. The fifth staff has 'p', 'f', and 'mf' dynamics. The sixth staff has 'f' and 'ff' dynamics. The seventh staff has 'mf', 'f', and 'ff' dynamics. The eighth staff has 'f' and '3' markings. The ninth staff has 'rit.', 'ord.', 'p', and 'ff' dynamics. The tenth staff has 'p' and 'ff' dynamics. The score includes various musical notations such as notes, rests, and dynamic markings.

SOLO No.12

for bass trombone

DUBROVAY László
(1943 -)

Adagio $\text{♩} = 50$
molto vibr.

Handwritten musical score for Solo No. 12 for bass trombone. The score is written on ten staves. It begins with a key signature of one flat (B-flat) and a 4/4 time signature. The tempo is marked 'Adagio' with a quarter note equal to 50 beats per minute. The performance style is 'molto vibr.' (very vibrato). The score includes various musical notations such as slurs, ties, and dynamic markings like 'f' (forte), 'p' (piano), 'pp' (pianissimo), and 'ff' (fortissimo). There are also markings for 'ord.' (order), 'gliss.' (glissando), 'tr.' (trill), 'acc.' (accents), 'cresc.' (crescendo), and 'allarg.' (allargando). The score is divided into measures, with some measures numbered in circles (5, 10, 15, 20, 25, 30, 35). The piece concludes with a final measure marked 'f' and a 3' 15" time signature.

© Akkord Music Publishers, 1996
Printed in Hungary • Manuscript of the composer
All rights reserved • Photocopying is prohibited!

A-1031

Virtuóz szólódarab, új hangzással kísérletezik.

2003

Szegedi Tudományegyetem
Zeneművészeti Kar Koncert Fúvószenekara
Vezényel: Dr. Csikota József

Concert Wind Band
of Faculty of Music University of Szeged
Conducted by: Dr. József Csikota

SZTE-ZMK Koncert Fúvószenekara - Dubrovay László: Trombita concerto no. 2. 1-3 tétel

1. tétel: 6:21; 2. tétel: 5:37; 3. tétel: 5:40

2001

Dubrovay László: Dalok szöveg nélkül zongorára (Gyurkovics Tibor versei alapján)
(Zeneműkiadó Koncert 1234 Kft., [2016], 21 p.; 30 cm)

2001

Fecske-dalok. Hat dal Gyurkovics Tibor verseire szoprán, vagy tenor hangra és zongorára
Tételek:

I. Gyönyörű; II. Figura; III. Kapaszkodom; IV. Oroszlánosan; V. Por-vers; VI. Fecske /
Swallow songs: six songs on the poems of Tibor Gyurkovics for soprano, or tenor and piano.
(Zeneműkiadó Koncert 1234 Kft., [2019], 25 p.; 30 cm.)

2000

CAPRICE
tubára – for tuba

DUBROVAY László
(1943 -)

Only madrigal

Impassioned

Madrigal

Presto

x x or singing into the tube, subito 8... tower.

2000

3

Bánat és öröm Sorrow and Joy

I.

Libero/Adagio

DUBROVAY, László
(*1943)

The musical score is for a saxophone quartet and a solo saxophone. It is divided into three systems. The first system is for the quartet, with parts for Soprano, Alto, Tenor, and Baritone. The second system is for the solo saxophone. The third system is for the quartet again. The score includes dynamic markings such as *ff*, *f*, *p*, and *improvvisando*. The tempo is marked *Libero/Adagio*. The composer is László Dubrovay, born in 1943.

© Akkord Music Publishers Ltd, 2005
Printed in Hungary
All rights reserved
Photocopying is prohibited!

A-1100

Lebilincselő szaxofonkvartett kortárs hangszeres eszközökkel is.

1999-1997

TELJES LEJÁTSZÁSI LISTA MEGTEKINTÉSE (9 szám)

Magyar szimfónia (1997)

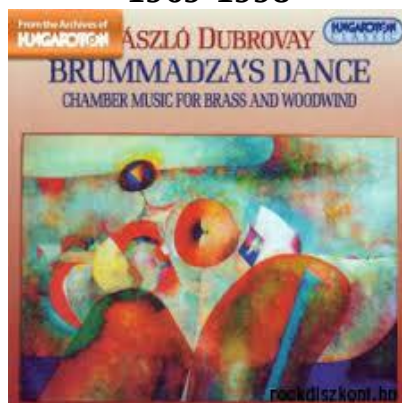
Cantata Aquilarum (1999)

Concerto magyar nép hangszerekre és zenekarra (1999)

Molnár András (tenor), Juhász Zoltán (tilinkó, erdélyi furulya), Havasréti Pál (tekerőlant), Lányi György (duda, doromb), Szeverényi Ilona (cimbalom), a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekara és Énekkar (Karigazgató: Strauss Kálmán), a MATÁV Szimfonikus Zenekar, vezényel: Hamar Zsolt és Kovács László

© 2001 HUNGAROTON RECORDS LTD.

1969-1998

TELJES LEJÁTSZÁSI LISTA MEGTEKINTÉSE (16 felvétel)

Brummadza tánca – 4 tubára (1994)

Négy tétel rézfúvósötösre (1969)

Harsonanégyes (1979)

Szeptett rézfúvósokra (1980)

Fúvósötös (1998)

Rézfúvós kvintett (1983)

Psychographic – rézfúvósokra (1987)

Berregő polka rézfúvós szeptettre (1995)

Magyar Yamaha tubakvartett, Ewald rézfúvós kvintett, Modern rézfúvós együttes, Filharmónia fúvósötös, Magyar Honvédség Központi Zenekarának Kamaraegyüttese (vezényel: Marosi László), Magyar Rézfúvósok (Hungaroton 2000)

1996

László Dubrovay: Valse triste et tres vite (8:03)

Maros Éva (hárfa), Geiger György (trombita)
(Hungaroton 1996)

*Maros Évának és Geiger Györgynek
to Éva Maros and György Geiger*

Valse triste et très vite

Libero
Cadenza ad lib.

DUBROVAY, László
(*1943)

Trombita
in D_b

Piano-
forte

Ped.

(Ped.)

(Ped.)

ff *p* *espr.*

Tempo di Walzer $\text{♩} = 104$

mf *p* *stacc.* *stacc.*

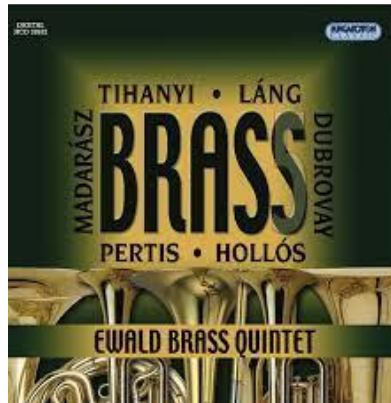
5

stacc.

©Akkord Music Publishers, 2004
Printed in Hungary
All rights reserved
Photocopying is prohibited!

A-1085

1998

Quintet No. 3: II. Libero (Adagio) (6:22)

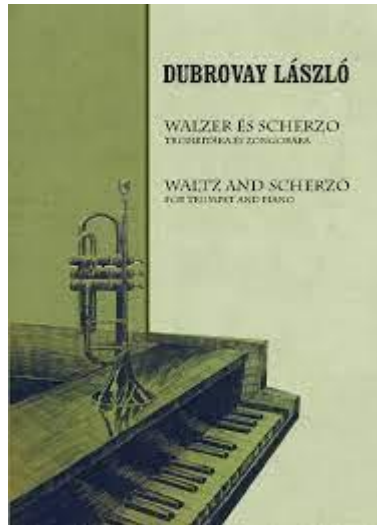
Quintet No. 3: III. Boszorkány-galopp (Presto) (4:44)

(Hungaroton, 2009., 1 CD)

Az ezer éves zenetörténetre visszatekintve szembeötlő, hogy minden korszakról és stílusról a másokra más-más kamarazenei formáció emelkedett előtérbe az új műfajok megteremtésében. Voltak átmeneti "kedvencek", míg mások - dacolva az idővel és a stílusváltással - tartósnak bizonyultak. Ennek oka többek között a hangszerek fejlettségi szintje és a zenélési gyakorlat. Maga a zene kulcsszerepet tölt be a túlélésben, ami egy másik példa a zeneszerzők és előadók egymásrautaltságára. A rézfúvós kvintettre írt zenék nagy része huszonnegyedik századi művekből áll, a korábbi évszázadok zenéi pedig átiratban is elérhetők.

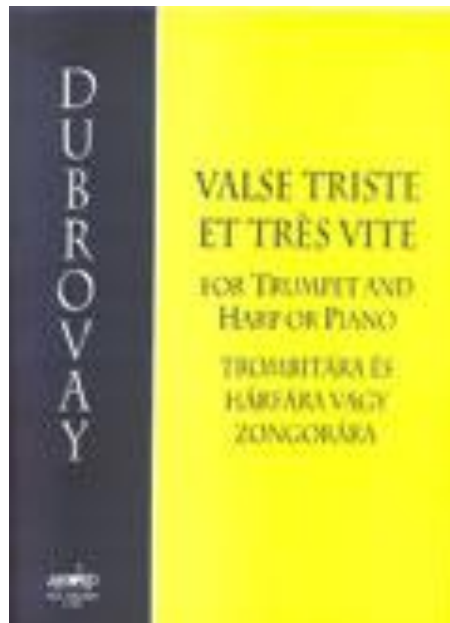
Dubrovay László (1943) gazdag életműve sokféle fúvós együttes számára kínál sok mindent. A 3. háromtétéles *kvintett* (1998) magas mércét állít a játékosok elé, miközben izgalmas hallgatni. A Dubrovayt a hangszerek játékképességének maximális kihasználása jellemzi. A szólóművekben kikísérletezett különleges hangzást természetes lehetőségként kezeli. S miközben a hallgató a hangszínek élvezetével van elfoglalva, talán nem veszi észre, hogy a sokszínű hangzás a történetileg ismert formák keretei között jön létre. Például a nyitó tételben a szonátaforma számos vonása megjelenik (és a barokk polifóniából megszokott módon alakítja át a témákat); a lassú középső tételnek van egy furcsa összefoglalási formája, amely magában foglalja a szabadság és a korlátozás játékát; a "Witch Gallop" zárótétele pedig egy rondófinálé. A tételek során a már hallottak rövid szakaszait azonosítjuk: olyan alkotóelemek, amelyek a cikluson belül észrevétlenül koherenciát teremtenek. A hangszerelés érdekessége, hogy két különböző hangolású trombitát kér. A C trombita par excellence dallamszerepet, a B-trombita kísérei szerepet játszik. A jóformán "füttyülhető" dallamok és a szokatlan effektusok szerencsésen összeolvadnak

1997

Walzer és Scherzo: trombitára és zongorára / Waltz and Scherzo: for trumpet and piano
(Zeneműkiadó Koncert 1234 Kft., [2020], 10, [8] p.; 30 cm.)

1996

Maros Évának és Geiger Györgynek
to Éva Maros and György Geiger

Valse triste et très vite

Libero
Cadenza ad lib.

DUBROYAY, László
(*1943)

Trumba
in Dc

Piano-
forte

p *f*

Ped.

(Ped.)

ff *p*

(Ped.)

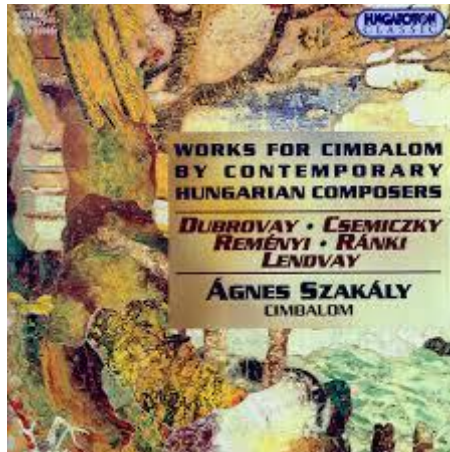
rit *mf* *p*

Tempo di Walzer ♩ = 104

5

simile

1994

Versenymű cimbalomra és vonósokra / Concerto for Cimbalom and Strings I. Pesante
(8:27)

Versenymű cimbalomra és vonósokra / Concerto for Cimbalom and Strings II.
Allegretto (6:27)

Magyar Rádió Szimfonikus Zenekara, vezényel: Gál Tamás
(Hungaroton, 1989)

1993

A válságdíj-opera

Dubrovay László: Válságdíj (2:51)

Frankó Tünde, Molnár Ágnes, Homonnay Zsolt, Kelemen Dániel, Szécsi Máté, Kristóf István- Miskolc 2014. június Bartók Plusz Operafesztivál, Miskolci Nemzeti Színház zenekara, vezényel: Balassa Krisztián

1993

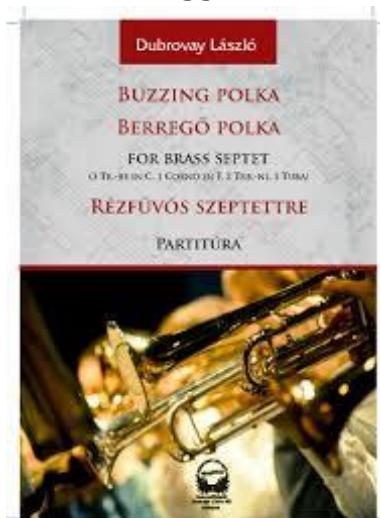

SZTE-ZMK Koncert Fúvószenekara - Dubrovay László: Válságdíj 1-5. tétel (11:31)

1. tétel; 2. tétel; 3. tétel; 4. tétel; 5. tétel

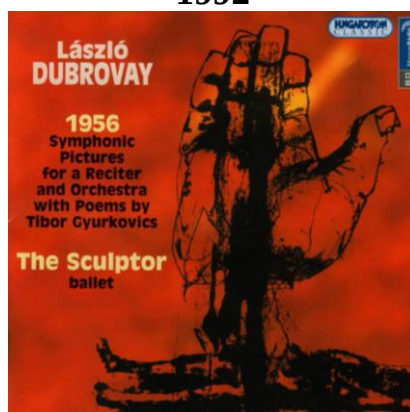
Vezényel: dr. Csikota József

1992

(Kotta: BMC Holland, cd- HCD 32002)

1992

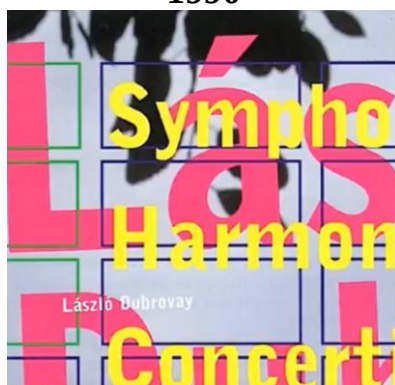

A képfaragó / The Sculpture – Balett 1 felvonásban. Koreográfus: Gáli József

[A képfaragó \(The Sculptor\) \(37:06\)](#)

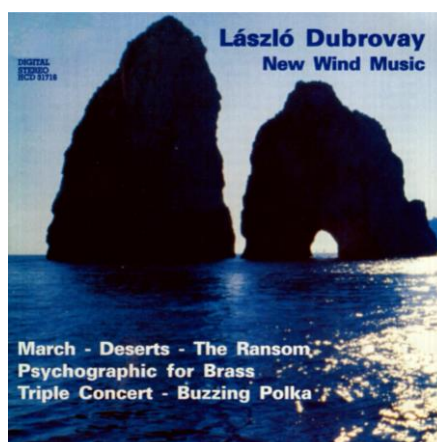
A Magyar Rádió Szimfonikus Zenekara, vezényel: Kovács László

1990

[laszlo dubrovay – concertino for digital piano and digital orchestra \(1990\) 12:43\)](#)

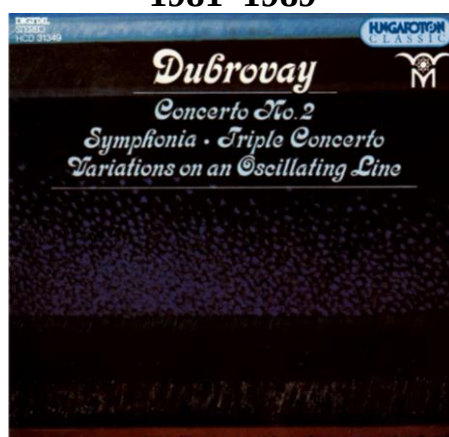
1989

TELJES LEJÁTSZÁSI LISTA MEGTEKINTÉSE (10 felvétel)

© 1997 HUNGAROTON RECORDS LTD.

1981–1989

TELJES LEJÁTSZÁSI LISTA MEGTEKINTÉSE (6 felvétel)

Symphonia (1984–85)

Concerto No.2 trombitára és 15 vonóshangszerre (1981)

Variációk egy oszcilláló vonalra (1987)

Hármasverseny trombitára, harsonára, tubára és zenekarra (1989)

Geigef György (trombita), Hőna Gusztáv (harsona), Bazsinka József (tuba), Liszt Ferenc Kamarazenekar, vezényel: Gazda Péter, Miskolci Szimfonikus Zenekar, vezényel: Kovács László, Szombathelyi Szimfonikus Zenekar, vezényel: Petró János

(Hungaroton 1984)

1986

III. Vonósnégyes – Hommage a Bartók

Editio Musica Budapest, [1986]., 35 p. - (Hi-fi scores)

A szerző kottakéziratának hű mása

[László Dubrovay - String Quartet No 3 \(Somogyi Quartet\)](#) (22:57)

Libero

Streichquartett No. 3

VI I

VI II

V-le

Vlc

EMB

arco molto vibr

ppp

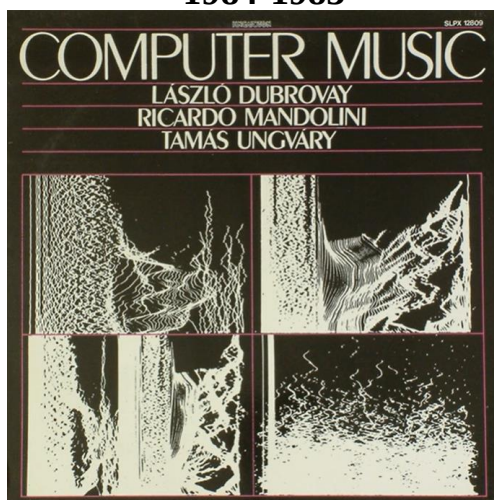
f

ord.

Handwritten musical score for strings and woodwinds. The score is divided into three systems. The first system features four staves for strings (Violins I, Violins II, Violas, and Cellos/Double Basses) and two staves for woodwinds (Flutes and Clarinets). The second system continues the string parts and adds a Bassoon part. The third system shows a woodwind section with Flute, Oboe, and Clarinet parts, and a string section. The score includes various musical notations such as notes, rests, and dynamic markings like *pp* (pianissimo) and *f* (forte). There are also performance instructions like "sul pont." (sul ponticello) and "ord." (ordine). A large, faint watermark "BIB" is visible across the middle of the page.

First system: Four staves for strings (Violins I, Violins II, Violas, and Cellos/Double Basses) and two staves for woodwinds (Flutes and Clarinets). Dynamic markings include *pp* and *f*.
Second system: Continuation of string parts and addition of a Bassoon part. Dynamic markings include *pp*.
Third system: Woodwind section (Flute, Oboe, Clarinet) and string section. Performance instructions include "sul pont." and "ord.". Dynamic markings include *pp* and *f*.

1984-1983

Szonáta számítógépre (12:49) (1984)

Szonáta számítógépre · László Dubrovay Computer music

Felhangok II. (7:17)

L'aube des flammes (13: 45) (1983)

© 1984 HUNGAROTON RECORDS LTD.

1983-1967

Cinque pezzi - V. Allegretto (8:33) (1967)

Duó - 2 fuvolára (10:24) (1978)

Quintetto No. 2 (3:04) (1983)

Szóló No. 2 - harsonára (1983) III. (3:33) (1982)

Szeptett - rézfúvós hangszerekre

Filharmonia Fúvósötös

© 1987 HUNGAROTON RECORDS LTD

1982

Kiáltások női hangokra (7 szólistára és 7 csoportra)

Kiadó: Universal Music Publishing Editio Musica Budapest

Ez a mű 1982-ben díjat nyert
a Kodály Zoltán emlékére rendezett kóruspályázaton

KIÁLTÁSOK

DUBROVAY László

1. Szólisták

2. Szólisták

3. Szólisták

4. Szólisták

5. Szólisták

6. Szólisták

7. Szólisták

I. Csoportok

II. Csoportok

III. Csoportok

IV. Csoportok

V. Csoportok

VI. Csoportok

VII. Csoportok

0' 35'' 3 50'' 2 1'05'' 1 1'20''

1983

Handwritten musical score for "Libero" by Strichquartett No. 3. The score is written on five staves (VI, VII, V-Ic, V-Ic, V-Ic) and includes various musical notations such as notes, rests, and dynamic markings (pp, p, f, ff). The title "Libero" is written above the first staff, and "Strichquartett No. 3" is written above the second staff. The score is marked with a large "EMB" watermark.

1982

Szeptett rézfúvós hangszerekre

Kiadó: Universal Music Publishing Editio Musica Budapest

Szeptett - rézfúvós hangszerekre (8:33)

szeretettel ajánlom
Hollós Lajosnak és a Modern Rézfúvós Együttesnek

SZEPTETT SEPTET
rézfúvós hangszerekre for brass instruments

DUBROVAY László
(*1943)

Libero

circa 1'

dim. pp

dim. pp

dim. pp *mf* con sord.

dim. pp con sord.

dim. pp con sord.

dim. pp

f via sord.

p via sord.

p via sord.

p via sord.

p circa 45°

1981

Concerto No 3 Dubrovay Laszlo

Tr-bo in Do

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15.

Vcl. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15.

Cb

Außer Cb alle Töne klingen, wie es notiert.
Cb klingt eine Oktave tiefer.

15°

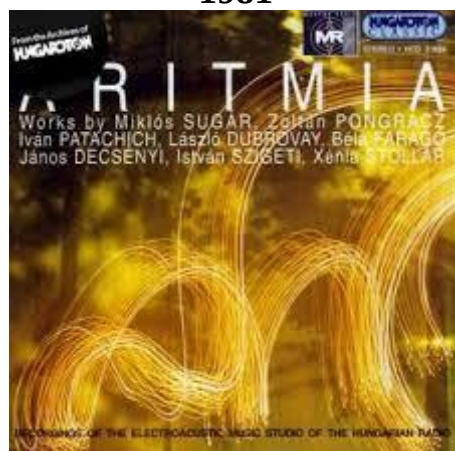
© 1986 by Editio Musica, Budapest
Printed in Hungary

Z. 13.203

4

15

1981

Suite for piano and Synthetiser (12:39)

Dubrovay László (zongora), Kiss Zsanna (szintetizátor)
(Hungaroton, 1995)

1979

Concerto 11 vonós hangszerre (16:15)

© 1994 HUNGAROTON RECORDS LTD.

1979

Interferences két cimbalomra

Kiadó: Universal Music Publishing Editio Musica Budapest

[illegible]

1 **Libero** **A²**

Violoncello

Bongos
2^a
Tom-tom
3
Becken
Gongs

Synthesizer

Klarinet

Violine

5 6 7

© 1978 by Editio Musica Budapest

1977

DUBROVAY

FELHANGOK

ZONGORÁRA

HARMONICS

FOR PIANO

OBERTÖNE

FÜR KLAVIER

EDITIO MUSICA BUDAPEST

2. 8599

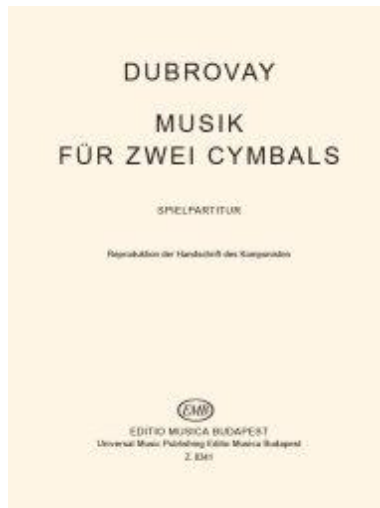
Libero Felhangok Dubrovay László (*1943)

© Copyright 1979 by Editio Musica Budapest

Z. 8599

The musical score is written for piano and voice. It consists of four systems of staves. The first system shows a piano introduction with a crescendo from *p* to *ff*. The second system continues the piano part with a large 'EMB' watermark. The third system shows the voice entry with a piano accompaniment. The fourth system continues the piano part. The score includes various musical notations such as notes, rests, and dynamic markings.

1977

Zene két cimbalomra
két cimbalomra
(Kiadó: Universal Music Publishing Editio Musica Budapest)

The image shows a handwritten musical score for two cymbals. The score is written on ten staves, with the first two staves labeled 'Libero' and 'Cimbali'. The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and dynamic markings like 'pp' and 'mf'. There are also some handwritten annotations and a large 'EMBU' watermark in the center. The score is dated '© 1977 by Universal Music Publishing Editio Musica Budapest' and has the number 'Z. 0341' at the bottom right.

Handwritten musical score on page 3. The score consists of multiple staves, likely for a piano and voice. The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and dynamic markings. A large, semi-transparent watermark "FMB" is overlaid across the center of the page. The score is written in a clear, legible hand.

DUBROVAY

FÜR VIER STREICHINSTRUMENTE
ODER STREICHQUARTETT

SPIELPARTITUR

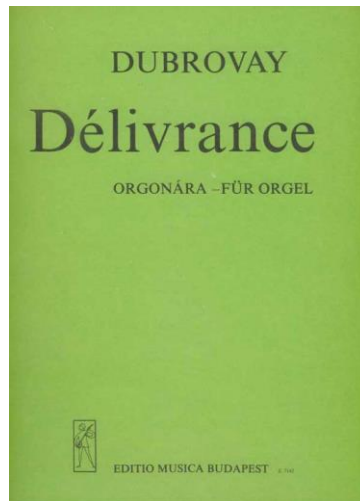
EDITIO MUSICA BUDAPEST

Geometrum 2

Handwritten musical score for "Geometrum 2" by Giovanni Valentini. The score is written on five systems of staves, each with four staves (I, II, III, IV). The notation includes various musical symbols such as notes, rests, dynamics (p, f, mf, ff, pp), articulation (accents, slurs), and performance instructions (e.g., "con sord.", "sul pont.", "sul I", "col legno/battuto"). The score is marked with a large "V" and "B" watermark.

Handwritten musical score for "L'Allegretto" by Beethoven, Op. 26, No. 1. The score is in 3/4 time and features four staves. It includes various musical notations such as dynamics (mf, pp, f, p), articulation (accents, slurs), and performance instructions (accel., quasi molto vibr.). The score is divided into two systems, with the second system starting at measure 11. The first system shows measures 1-10, and the second system shows measures 11-20. The score is marked with a large "L" and "A" watermark.

1975

Délivrance

DUBROVAY László

Improvisando

III

II

I

P

EMB

© 1974 by Editio Musica, Budapest

Z. 7142

The image shows a page of sheet music for the organ piece 'Délivrance' by László Dubrovay. The music is written for four staves, labeled III, II, I, and P (Pedal). The key signature has one sharp (F#) and the time signature is common time (C). The piece is marked 'Improvisando'. The notation includes various chords, arpeggios, and melodic lines. There are several dynamic markings, including 'pp' (pianissimo) and 'p' (piano). The music is divided into measures by vertical bar lines. A large, semi-transparent watermark 'EMB' is overlaid on the center of the page. At the bottom left, there is a copyright notice '© 1974 by Editio Musica, Budapest' and at the bottom right, the number 'Z. 7142'.

1975

Sequence

blockflöte vagy más fafúvós hangszerre és szintetizátorra

(Kiadó: Universal Music Publishing Editio Musica Budapest)

SEQUENCE

DUBROVAY László

Synthi

1

Joystick

Play Ch. 1 0 → 4

Sequencer

2 3 4

Joystick

Blockfl.

5

Ch 2 6,7

Output Filter 0,5

pp

mf

pp

3

1976

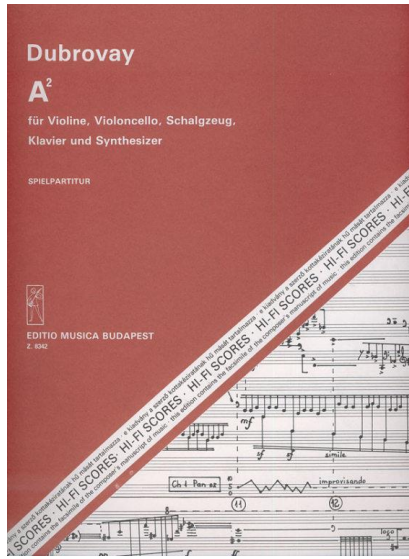
Geotrum 2
négy vonóshangszerre vagy vonósnégyesre
(Kiadó: Universal Music Publishing Editio Musica Budapest)

Geotrum 2

The musical score is written on four staves, labeled I, II, III, and IV. It includes various musical notations such as notes, rests, and dynamic markings. Key performance instructions include "con sord." (con sordina), "sul pont." (sul ponticello), "cresc. accel." (crescendo accelerando), "dim." (diminuendo), "ff" (fortissimo), "pp" (pianissimo), "f" (forte), "p" (piano), "ord." (ordinario), "arco" (arco), "sul I", "sul II", "sul III", "sul IV", "col legno/battuto", "pizz." (pizzicato), "sul tasto" (sul tasto), and "cresc." (crescendo). The score is marked with a large "EMB" watermark.

Handwritten musical score for 'L'Alceste' by Gluck. The score is written on four staves, likely representing vocal parts and piano accompaniment. The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and dynamic markings (e.g., *mf*, *pp*, *f*, *p*, *ff*, *dim.*, *ppp*). There are also performance instructions like 'accl.' (accelerando) and 'quasi molto vibr.' (quasi molto vibrato). The score is divided into sections, with some parts marked with 'B' and 'C'. The handwriting is in ink on aged paper.

1975

Handwritten musical score for "Libero" by Edgardo Moyano. The score is for a 12-piece ensemble and includes parts for Violoncello, Bongos/Tom-toms/Becken/Gongs, Synthi, Klarinet, and Violine. The piece is marked "Libero" and "A2". The score is divided into measures 1 through 9. The Violoncello part features dynamic markings like *sf*, *f*, and *p*. The Bongos/Tom-toms/Becken/Gongs part includes a "Play" section and a "trance" section. The Synthi part has a "Play" section and a "trance" section. The Klarinet part has a "trance" section. The Violine part has a "trance" section. The score is marked with a large "EMIR" watermark.

1975

Mágikus négyzet
hegedűre és cimbalomra

(Kiadó: Universal Music Publishing Editio Musica Budapest)

MÁGIKUS NÉGYZET
MAGIC SQUARE

672 159 834

DUBROVAY László
(*1943)

The musical score for 'L'Espresso' by Luciano Berio is presented in three systems. The first system features Violino (Violin) and Zimbalo ungherese (Hungarian Zither). The Violino part includes dynamic markings such as *ff*, *f*, *f-p*, and *f*. The Zimbalo ungherese part includes a *ff* marking. The second system continues the Violino and Zimbalo ungherese parts, with the Violino part including a *f* marking. The third system introduces a Gt. (Guitar) part, which includes a *f* marking. The Zimbalo ungherese part continues with *pp* and *f* markings. The score is marked with various musical notations, including notes, rests, and dynamic markings, and is dated (*1943).

3

First system of a musical score. The right hand (treble clef) features a melodic line with slurs and accents, marked with *p* and *f*. The left hand (bass clef) plays a rhythmic accompaniment of eighth notes, marked with *ff* and *f*. A large, faint watermark "EMAP" is visible across the page.

Second system of the musical score. The right hand continues the melodic line with slurs and accents, marked with *p* and *f*. The left hand plays a rhythmic accompaniment, marked with *ff* and *f*. A large, faint watermark "EMAP" is visible across the page.

Third system of the musical score. The right hand features a melodic line with slurs and accents, marked with *f* and *p*. The left hand plays a rhythmic accompaniment, marked with *f* and *p*. A large, faint watermark "EMAP" is visible across the page.

Fourth system of the musical score. The right hand features a melodic line with slurs and accents, marked with *f* and *p*. The left hand plays a rhythmic accompaniment, marked with *f* and *p*. A large, faint watermark "EMAP" is visible across the page.

1975

SEQUENCE DUBROVAY László

Synthi

1 Joystick Play Ch. 1 Sequencer

2 3 4 Joystick

Blockfl.

5 Ch. 2 6,7 Output Filter 0,5

pp mf pp

EMB

1975

László Dubrovay: „Live Electronic” [CP-086] 56:28)

© 1978 HUNGAROTON RECORDS LTD

1972

Délivrance orgonára

(Kiadó: Universal Music Publishing Editio Musica Budapest)

Délivrance

DUBROVAY László

EMB

© 1974 by Editio Musica, Budapest

Z. 7142

1971

Dubrovay László: Öt zongoradarab /Five Piano Pieces
(Kiadó: Universal Music Publishing Editio Musica Budapest)

ÖT ZONGORADARAB – FIVE PIANO PIECES

Rapido $\text{♩} = 80$ *con forza* **DUBROVAY László**
(*1943)

Molto sostenuto $\text{♩} = 30$ *lontano*

Un poco più mosso $\text{♩} = 52$

© Copyright 2011 by Editio Musica Budapest
Printed in Hungary

Z. 14.760

Lento $\text{♩} = 44$

come un sospiro

p

6

8

p *mf*

pp

f

pp

ff

p

pp

ppp

pp

ppp

6

8

pp

ppp

pp

ppp

Z. 14 760

1971

- I. vonósnégyes / String Quartett No. 1.
(Zeneműkiadó Koncert 1234 Kft., [2021])

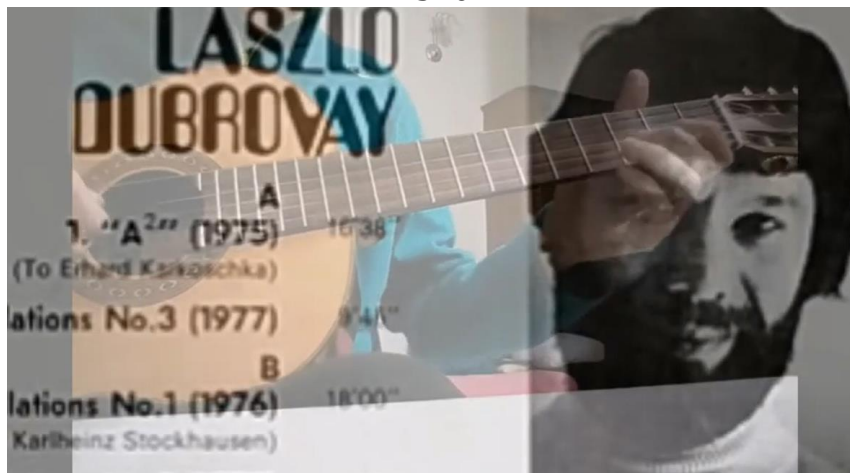
1970

Középkori örmény szerzetes énekei Weöres Sándor verseire tenor vagy szoprán hangra és zongorára

I. Introduction, II., III., IV., V. és VI. Postludium
(Zeneműkiadó Koncert 1234 Kft., [2019]., 23 p.)

1970

..... "Exp.Abstract"base Laszlo Dubrovay (1970)..... (4:46)

1969

Stigmák: 5 dal Nagy László verseire szoprán vagy tenor hangra és zongorára:

- I. Ködkonda támadt; II. Zöld koromat jég tördelte; III. Ábránd; IV. Virágének; V. Ki viszi át a Szerelmet
(Zeneműkiadó Koncert 1234 Kft., [2021])

1968

Tél – József Attila versére -vegyeskarra /Winter – Poem by József Attila, Gedicht von / József Attila - For mixed voices, Für gemischten Chor
(Editio Musica Budapest, 2010, 11 p.; 29 cm)

Tél
József Attila

DUBROVAY László
(*1943)

Maestoso $\text{♩} = 88$

Soprano (S): Va - la - mi nagy - nagy tü - zet ké - ne rak - ni,

Mezzosoprán (Ms): Va - la - mi nagy - nagy tü - zet ké - ne rak - ni,

Alt (A): Va - la - mi nagy - nagy tü - zet ké - ne rak - ni, hogy

Tenor (T): Va - la - mi nagy - nagy tü - zet ké - ne rak - ni,

Bass (B): Va - la - mi nagy - nagy tü - zet ké - ne rak - ni,

Chorus (Ch): nagy - nagy tü - zet ké - ne rak - ni,

Chorus (Ch): me - le - göd - né - nek az em - be - nek, ó

Chorus (Ch): nagy - nagy tü - zet ké - ne rak - ni, hogy

Chorus (Ch): nagy - nagy tü - zet ké - ne rak - ni,

© Copyright 2010 by Editio Musica Budapest
Printed in Hungary

Z. 14717

1968

A halál félelmei

(Circumdederunt me)

Erdélyi népi szövegre

DUBROVAY László

(*1943)

Moderato $\text{♩} = 72$

Score for Soprano (S), Alto (A), Tenor (T), and Bass (B) voices. The music is in 4/4 time, marked Moderato with a tempo of 72 beats per minute. The lyrics are in Hungarian, starting with "Meg - kör - nyé - kez - tek en - gem a ha - lál fé - lel - me - i,".

Continuation of the vocal score. The lyrics continue with "és az ő fáj - dal - mi kö - rül - vet - tek en - gem.".

Continuation of the vocal score. The lyrics continue with "Hall - ván szó - za - tót Ne vál - jon oly keménnyé.".

49

mf

Meg - kör - nyé - kez - tek en - gem a

ha - lál - fé - lel - me - i, a ha - lál,

fé -

53

ha - lál - fé - lel - me - i, a ha - lál,

a ha - lál

lel - me - i, a ha - lál

lel - me - i, a ha - lál

57

f

a ha - lál, a ha - lál, a ha - lál fé - lel - me - i

f

fé -

f

fé -

f

fé -

ff

ff

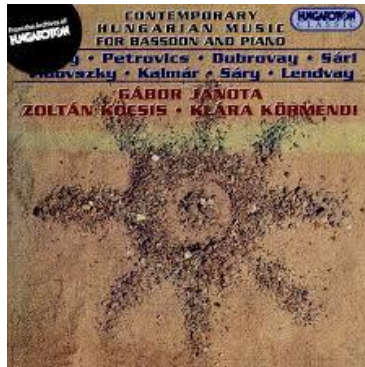
ff

ff

lel - me - i, Megkönyé -

lel - me - i,

1967

Cinque pezzi fagottra és zongorára

[Cinque pezzi - I. Allegro \(0:57\)](#)

[Cinque pezzi - II. Andante con moto \(2:02\)](#)

[Cinque pezzi - III. Allegretto \(1:10\)](#)

[Cinque pezzi - IV. Lento \(1:59\)](#)

[Cinque pezzi - V. Allegretto \(1:08\)](#)

(Hungaroton, 2014)

1969

[Sei duo per violino e percussioni \(1969\) \(8:28\)](#)

Kósa Gábor (ütőhangszerek) és Stuller Gyula (hegedű)

© 1978 HUNGAROTON RECOR

IV.

DUBROVAY LÁSZLÓ MŰVEIRŐL A PARLANDÓBAN KORÁBBAN MEGJELENT ÍRÁSOK

[„Egész életemben azon dolgoztam, hogy mindenből zenét csináljak”. Dubrovay László komponálásról, lekerekített életműről és három tanulmányról \(pdf\)](#) (Réfi

Zsuzsanna interjúja

(Parlando 2019/6.)

[Dubrovay László: SOLO No. 15/B \(Koncert 1234 Kft., 2021\) \(Fittler Katalin\)](#)

(Parlando 2021/2.)